

VIENYBĖ

LXVIII M. 9 N. • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. • 1953 M. VASARIO (FEBRUARY) 27 D. • KAINA 10c.

ANGLIJA IR PRANCŪZIJA PLEČIA GINKLAVIMASI

Gerai ženklai Europoje. — Anglija yra sudariusi savo istorijoje didžiausią taikos meto karo biudžetą — Prancūzija siūlosi didinti armiją

Eisenhowerio valdžiai pagyvinus Amerikos užsienio politiką, tam tikras persilaužimas gerojone pusėn pradėjo reikštis ir Vakarų Europos kraštuose.

Valstybės sekretorius Foster Dulles padarytas griežtas Europai perspėjimas — arba Europa pati turi rimtai ir skubiškai ginkluotis arba, priešingu atveju, Amerika bus priversta peržiūrėti savo užsienio politiką Europos atžvilgiu — davė teigiamą vaisingą.

Kaip atsimename, šiaurės Atlanto Pakto Organizacijos vadov gen. Ridgway pareikalavo tas gynybos biudžetas buvo per pusę sumažintas gruod. mėn. Dabar gi ne tik buvo priimta pilna jo suma, bet net 20 milijonų daugiau, negu Ridgway reikalavo.

Anglija ir Prancūzija, lyg išsigandusios Dulles įspėjimo, visu rimtumu ėmėsi didinti savo karo biudžetus. Dar visai neseniai Anglija stengėsi, kaip įmanoma, mažinti savo ginklavimosi išlaidas, teisingai ekonominiams — krašto vidaus sunkumais. Šiandien ji yra sudariusi didžiausią jos istorijoje taikos meto karo biudžetą — daugiau negu keturių su puse bilijonų dolerių sumoje.

Prancūzijos parlamentas priėmė irgi didžiausią pokario laikotarpio karo biudžetą — daugiau negu keturių bilijonų dolerių sumai, kuri prilygsta dau-

giau negu dešimtdaliui visų krašto pajamų.

Be abejo, Prancūzija, reikia manyti, ginklavimasi plečia ne tiek iš baimės dėl galimos amerikiečių pagalbos nutraukimo: ji yra greičiausiai paties Dulles įtikinta, kad jos ir Amerikos interesai Tiltmuose Rytuose sutampa. Juk abi šios šalys ten su ginklu rankoje kovoja prieš komunizmą. Nenuostabu tad, kad po Dulles kelionės Eui-

ropoje, Prancūzija pati pasiūlė padidinti savo karinių pajėgų skaičių šiaurės Atlanto Pakto organizacijos rėmuose, jei tik gaus papildomą amerikiečių pagalbą.

Šie faktai rodo, kad Vakarų Europos didžiosios valstybės sovietinės agresijos grėsmės akivaizdoje pradeda paties imtis skubių ginklavimosi pasitangų ir nebežiūrėti į Dėdę Samą, kaip į patogią „mežiama karvutę“.

John M. Cabot, Eisenhowerio įsakymu paskirtas valstybės sekretoriaus Foster Dulles pagalbininku. J. M. Cabot praėjusių metų rudenį Trumano buvo paskirtas ambasadoriumi Pakistane.

Mirė maršalas Von Rundstedt

Vokietijoje mirė vienas žymiausių Hitlerio kariškių maršalas von Rundstedt, sulaukęs 78 metus amžiaus.

1939 metais, po Lenkijos užkariavimo, jis vadovavo vakarų frontui ir ypač pasižymėjo prie Sedano. Bet vėliau, kilus nesusipratimams tarp jo ir Hitlerio, išėjo į atsargą. I karo pabaigą Hitleris vėl jį paskaukė į aktyvią tarnybą ir pradėjo 1945 metų jis buvo pradėjęs Ardenų ofensyvą, pridariusią sąjungininkams didelius nuostolius. Po šio pralaimėjimo, vokiečių armija jau neberodė didelio pasipriešinimo.

Baltijoj Stalinas stato Gibraltarą...

Šiuo metu sovietai Baltijos jūroje stato tvirtovę, kuri turėtų būti prilygti Gibraltarui ir iš jos būtų galima bombarduoti Daniją ir Angliją.

Ši tvirtovė esanti Rügen saloje artai Vokietijos krantui. Prie fortifikacijos darbų dirba keli tūkstančiai darbininkų, įrengiami slėptuvės, kurias negalės pramušti net atominės bombos.

Prieš trejetą savaičių į Rügen atvyko trys sovietų parasiutistų divizijos ir šiuo metu ten yra apie 50,000 kareivių, neskaitant keliolikos tūkstančių darbininkų, kurie stengiasi užbaigti Hitlerio pradėtus planus vandeniui laivams slėpti.

Atrado pagrobtus du našlaičius

Prancūzijoje didelį gindą su kėlė dviejų žydų kilmės vaikų Finaly Gerard 11 m. ir Robert 10 m. pagrobimas.

Jų tėvai karo metu nacių buvo nužudyti ir našlaičius auginti pasiėmė viena prancūzė, kuri juos pakrikštijusi katalikais. Tėvų giminiams atsisaukus ir pradėjus per teismą re-

Gen. Ridgway štabe didėja nesutarimai

Jau kuris laikas, kai Atlanto pakto armijos štabe tarp karininkų vyksta „trinimasis“. Didelis skaičius europiečių karininkų, ypač anglių, prašė savo vyriausybę atšaukti iš pareigų ir paskirti į kitą tarnybą.

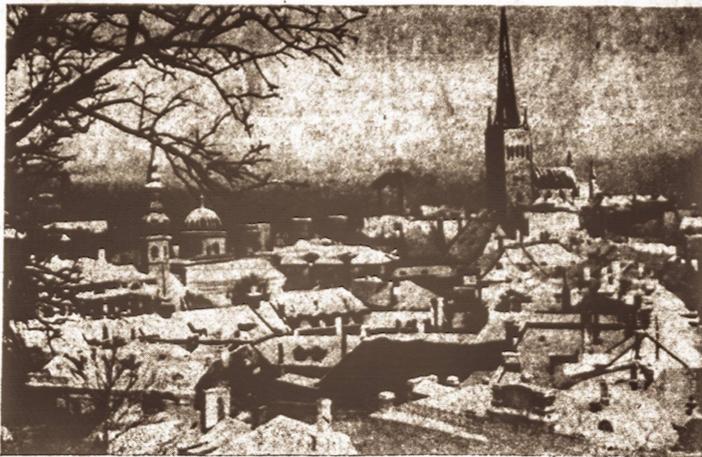
Viso to priežastis esanti ta, kad svarbiausius postus užima amerikiečiai karininkai ir europiečiams palieka „pasuntinų“ pareigas.

Tvirtinama, kad gen. Ridgway visai nežiūrįs bendradarbiavimo dvasios, kokia buvusi prie Eisenhowerio.

Vienas iš aukštųjų karininkų pareiškė:

„Mums atsibodo būti toliau raštinės pasluntiniais ir štai kodėl mes, nenorėdami gadinoti savo karjerą, prašomės perkelti iš Atlanto armijos štabo.“

Pagaliau, aštrus nesutarimas tarp anglių, amerikiečių ir turkų yra išsivystęs dėl turkų aviacijos misijos.

Estijos sostinė Tallinas žiemos metu

KORĖJOJE LAIMĖTI KARĄ—BEVEIK NEIMANOMA

Tvirtina senatorius Robert Taft. — Kitos nuomonės yra maršalas Alexander ir William Bullitt — Japonijoje maršalas Juin su gen. Clark svarstė didelės ofensyvos galimybes

Kalbėdamas Ohio universitete senatorius Robert Taft pareiškė, kad jis manąs, jog Korėjoje laimėti karą yra beveik neįmanoma. Tačiau jis įsitikinęs, kad Sovietų Rusija nerizikuos pradėti trečiojo pasaulinio karo, kada jos viduje

yra pasunkėjusi padėtis ir partijoje vyksta valymas.

Tuo tarpu Londone angli maršalas Alexander, kuris neseniai lankėsi Korėjoje, išdėstė savo planą, kaip būtų galima greičiau baigti karą Korėjoje. Jis manąs, kad pradėjus ofensyvą su visomis jėgomis galima būtų pasiekti Pyong-ang-Wonson liniją, tokiu būdu sutrumpinant frontą iki 80 mylių ir jis galėtų būti laikomas vien pietiečių korėjiečių divizijų, o sąjungininkų kariuomenė galėtų būti atitraukta.

Priešingai šiam planui, William Bullitt siūlo pradėti visuotinę ofensyvą Yalu link, kad visa Korėja galėtų būti valdoma Syngman Rhee, nes su komunistais negali būti pusės pergalės. Sąjungininkų svarbiausias tikslas turįs būti komunistus nustumti už Yalu, įvesti Kinijos pakrančių blokadą ir bombarduoti Mandžūrijos bei Kinijos miestus.

Tuo tarpu kada vieni čia viešai reiškia savo nuomones, Japonijoje vyksta didžiausio pasilapty pasitarimai tarp prancūzų maršalo Juin ir gen. Clark. Nežiūrint black-out, kalbama, kad abu kariškiai svarstė galimybę pradėti didelę ofensyvą, daugiau ar mažiau ribotą, koordinuojant Korėjos operacijas su Indokinijos.

Nancy Lenkeith, anksčiau tarnavusi Amerikos Balso prancūzų skyriuje, tvirtina, kad to skryčiaus viršininkas jau daręs nemoralinius pasiūlymus. Iš viso, tame skry. uje esą daug tarnautojų, kurie būdami prancūzais labai nepalankiai atsiliepa apie Ameriką ir amerikiečius, bet čia sėdi tik dėl to, kad turi geresnes sąlygas negu Prancūzijoje.

Sekanti JT sesija susirinks Maskvoje?

Nežiūrint, kad dabar New Yorke pasistačius rūmus, daryti JT sesijas kituose kraštuose yra nuostolinga JT pirminkas Pearson mano, kad būtų naudinga šį rudenį sesiją susirinkti Maskvoje.

MASKVOJ VYKSTA SVARBI KONFERENCIJA

Šiuo metu Maskvoje vyksta ypatingai svarbi ekonominė konferencija į kurią yra suvažinę visi sovietiškojo bloko ekonomijos ekspertai.

Galimas dalykas, kad sovietai nori pasiruošti tarptautinei konferencijai, kuri artimiausiu laiku prasidės Genevoje, bet svarbiausias šios konferencijos tikslas esąs aptarti

kalauti, si prancūzė su kelių kunigų pagalba paslėpusi katalikiškoje prieglaudoje, o vėliau slapta išgabususi į Ispaniją.

Dabar abu našlaičiai atrasti. Jie bus pagal teismo nutarimą pasiųsti į Izraelį.

pasekmes atsilikimo pramonėje pas satelitus.

Iš paskelbtų raportų, beveik gali būti jokios abejonės, kad sovietų ekonominis planas yra nepasiekęs. Užsibrėžti skaičiai pramonėje nebuvo pasiekti.

Lenkijoje anglių kasyklos realizavo tik 90% programos. Geležies rūdos iškasime dar labiau atsilikta. Cekoslovakijoje sunkioji pramonė teišpildė tik 90% ir anglių bei geležies tonazas nepasiekia užsibrėžto skaičiaus. Tas pats Vengrijoje.

Bet reikia neužmiršti, kad šie raportai dar neatvaizduoja tikros padėties, nes kiekviename jų stengiasi patiekti kuodidžiausius skaičius.

● Čiang Kai Sekas reikalauja iš Vietnamo vyriausybės paleisti 50,000 kinų kareivių, kurie buvo internuoti peržengus Indokinijos sieną. Jis noris šiuos savo kareivius per Birmaniją pasiųsti partizanams į pagalbą.

● Maskvoj esą diplomatai tvirtina, kad Molotovas sunkiai sergąs ir niekur nebeišeis iš namų. Jam jau 67 metai amžiaus ir jis visad turėjo silpną širdį.

● Išmetus iš partijos prancūzų komunistų lyderį Andre Martį, jo žmona atsisakė bendrai gyventi ir užvedė persiskyrimo bylą.

● Visi alzasiečiai, kurie buvo nubauti prancūzų kariuomenės teismo už papildytą karo metu žmogžudystę Oradure, protestuojant Alzasui, paleisti iš kalėjimo.

● Vengrų ekonominio plano direktorius ir Politbiuro narys Zoltan Vas nusiludė. Gi gen. Garber, buvęs vengrų slaptosios policijos viršininkas taip pat žydų kilmės, sušaudytas su visa šeima.

● Kremlius sutiko, kad Charles Bohlen būtų paskirtas ambasadoriumi vietoj George Kennan. Bohlen kaip vertėjas dalyvavo Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijose.

● Šią savaitę bus pasirašyta jugoslavų-graikų ir turkų savisaugos Balkanų paktas.

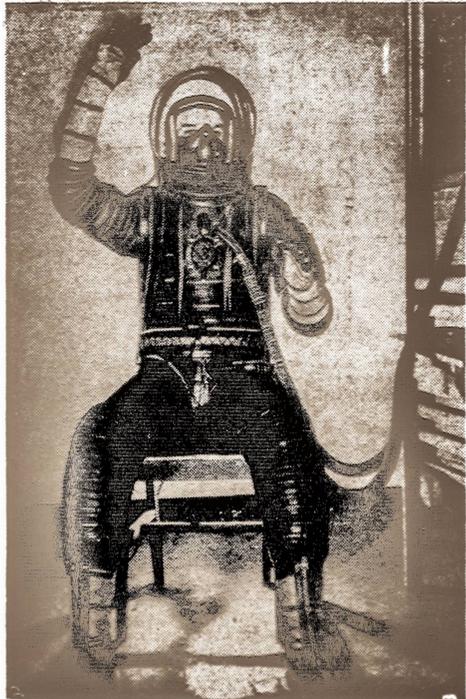
● Paryžiuje sustojo ėjęs komunistų vakarinis laikraštis Ce Soir dėl mažo skaitytojų skaičiaus. Dabar liko Paryžiuje tik du komunistų dienraščiai.

● Argentinos diktatorius Peron nori pasirašyti su Čili sąjungą ir pritraukus Braziliją pasidaryti trečiuoju didžiuoju.

● Po Višnio Jungtinėse Tautose didžiausias Amerikos priešininkas yra Indijos vado Nehru sesuo, kuri turi misiją kildyti Amerikos politikai Tolimuose Rytuose. Jos tėzė, kad konfliktas būtų paliktas išspręsti tarp patių aziatų.

● Čiang Kai Sekas nors dar neišlipė Kinijoje, bet jau pasiskubino paskirti trims provincijoms, kurios turės būti išlaisvintos, gubernatorius.

● Vietoje maršalo Stemenko sovietų armijos vyriausiojo štabo viršininku paskirtas maršalas Sokolovskis, kuris tuoj pasiųstė Pragoj Ameriką išvadinti didžiausius Rusijos priešus.

ATEIVIS IS MARSO? Ne, tai tik nauji rūbai pritaikyti skraidyti labai dideliame aukštyje. Jais bus aprengiami spausminių lėktuvų lakūnai, skraidą virš 10 mylių aukštyje. Jie pagaminti iš gumos ir turi automatiškai veikiančius deguonies ir oro spaudimo aparatus.

AR ATOMINĖ BOMBA SUKELIA POTVYNIUS?

Kada žmonės ištinka kokia gamtos katastrofa, tuomet ieškoma paaiškinimo, kodėl taip atsitiko.

Tad po tragiškų potvynių Olandijoje, Anglijoje ir Belgijoje bandoma išsiaiškinti, ar tai neįvyko dėl atominų bombų sprogimų? Ar tai tiesa, parodys ateitis.

Vokiečių laikraštis Neue Post rašo, kad dauguma meteorologų patvirtina šį samprotavimą.

Anot jų, amerikiečių daryti atominiai sprogimai Naujojo Meksikoje, Eniwetoke, angli-

atominės bombos sprogdimas Montebello ir sovietų bandymai Sibire, išmetė į viršutinį atmosferos sluogsnį radioaktyvines daleles, kurios gali išsiskirti labai dideliu atmosferos sluogsnis.

Šią jė patvirtina įrodymai, kad dviems ar trimis savaitėms po atominų sprogimų Amerikoje, Europoje iškrato didelis sniegas arba lietus. Didelis potvynis, įvykęs 1951 metais pavasarį ir pridarius didelių nuostolių Prancūzijoje ir Italijoje, irgi esąs susijęs su atominiais sprogdimais.

JŲ KRAŠTAI KARIAUJA. Naujasis Amerikos delegacijos prie Jungtinių Tautų viršininkas Lodge susitiko su atstovais tų krštų, kurie kariauja Korėjoje prieš komunistus. Iš kairės Filipinų atstovas Salvador Lopez, Tailando — Thamat Khoman, Belgijos — Fernand Van Langenhove, Kanados — D. M. Johnson, Prancūzijos — Henri Hoppenot, JAV ambasadorius Lodge, Britanijos — Gladwyn Jebb, Turkijos — Selim Sarper, P. Afrikos — J. R. Jordaan, Kolumbijos — Carlos Echeverri Cortes, N. Zelandijos — T. P. Davin, Graikijos — Alexis Kyrou, Australijos — W. D. Forsyth ir Olandijos — J. Von Balluseck.

VASARIO 16-JI VISUR ĮSPŪDINGAI PAMINĖTA

Siemtinė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis buvo visur, kur tik yra lietuvių, viuose žemynuose ir pasaulio kampuose iškilmingai paminėta.

Ta proga buvo atliktos pamaldos, pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės ir išstremtieji Rusijos plotus, visi žinomieji ir nežinomieji karžygiai, su dėje kruvinas aukas ant tautos laisvės aukuro. Susirinkimuose ir iškilminguose minėjimuose priminta Nepriklausomybės šventės prasmė ir priimtoms rezoliucijoms, pasiūlyti sveikinimai mūsų veiksniams, vadovaujantiems kovoje dėl savo krašto laisvės. Minėjimai ir Lietuvos byla sukėlė platų atgarsį taip pat svetimųjų spaudoje.

Amerikos Balso lietuviškasis skyrius tiek Amerikoje, tiek Europoje surengė specialią minėjimo programą.

Sventės išvakarėse vasario 15 d. AB iš Europos davė savo vadovybės paruoštą Lietuvos laisvės kovų ir nepriklausomybės gyvenimo apžvalgą su pasiekimais visose srityse laimėjimais.

Paskui buvo perduotas VLIK pirmininko prof. M. Krupavičiaus VLIKo vardu pasiūstas kenčiančiam kovojančiam kraštui sveikinimo žodis, perskaitytas LDS min. St. Lozoraičio pareiškimas, išryškines Lietuvos tarptautinę padėtį ir nušvietęs jos laisvės bylą.

Amerikos Balsas iš Amerikos perdavė visą eilę naujausių įtakingų JAV senatorių ir kongreso narių pasisakymų apie Lietuvą. Visuose juose, trumpai suglaudus, buvo pareikšta lietuviams nuosirdi užuojauta dėl ištikusios jų krašto nelaimės ir drauge tvirtas įsitikinimas, kad netolimoji ateitis Lietuvai bus vėl laisva. Anot senat. Douglas, tikrai ateis toks laikas, kai ši karžygiška tauta galės laisvai pasirinkti savo vyriausybę ir tvarkytis kaip tinkama.

Buv. ministris pirm. Ernestas Galvanauskas savo pareiškime kraštui iš Madagaskaro pažymėjo: tikėkite tikrai — laisvės šviesa pašalins tamsumą ir mūsų tėvynėje. Visas laisvasis pasaulis su JAV priešakyje yra tvirtai apsisprendęs išlaisvinti pavergtuosius. Amerikos LB vardu tartame žodyje jos LOKO pirmininkas

—Laima Abramkaitė, Springfield, Ill. baigė High School pirmąja mokine gaudama garbės medalį.

—Teresė Zablavičiūtė, Detroito susituokė su Charles Willgues.

—M. Aukštuolis sėkmingai vadovauja tautinių šokių grupei Omaha, Nebraska. Jis sušilaukė įpėdinio Rimanto Romualdo.

—Daniel Sturgis Korėjoje sužeistas.

—Vincentas Mikutis mirė Chicagoje.

—Regimantas Kairys susituokė su Nijole Lengvinaitė, Hamilton, Ont., Kanadoje.

prel. J. Balkūnas pabrėžė, kad nei kartuvės, nei trėmimai, nei jokie suvaržymai nesulaikys žmonių troškimo laisvai gyventi. Australijoje per Melbourne radijo stotį buvo duota lietuviška valandėlė su liaudies dainomis ir malda už tėvynę.

Lietuvos 35 m. nepriklausomybės sukaktį taip pat atžymėjo visa eilė kitų radijo

IS GREAT NECK PADANGĖS

Great Neck, L. I.— Vasario 21 d. Great Necko lietuvių Kasmočiaus svetainėje iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 35 metų sukaktį.

Minėjimą atidarė ir jam vadovavo dr. Jonas Kazlauskas. Prof. J. Brazaitis pasakė kalbą. Po kalbos buvo perskaityta rezoliucija. Per rinklavą buvo surinkta \$162.25.

Minėjamą atidarė ir jam vadovavo dr. Jonas Kazlauskas. Prof. J. Brazaitis pasakė kalbą. Po kalbos buvo perskaityta rezoliucija. Per rinklavą buvo surinkta \$162.25.

Meninėj dalyj muz. Mykolo Cibo vadovaujamas vyrų choras sudainavo 4 dainas.

M. Kazlauskaitė, L. Tomkiūtė, L. Grigaitytė ir J. Ciplickas ir vyrų choras išpildė minėjimo nuotaiką montażą "Gimtosios žemės šauksmas" (sudarė Jonas Ciplickas). P. M. Cibas pritaikė montażui muziką.

Konsulas Budrys gavo Newarko miesto raktą

NEWARK, N. J. — Vasario 22 d. Newarko Robert Treet viešbutyje apylinkę lietuvių minėjo 35 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį.

Po lietuvių veteranų iškilmingo vėlavų įnešimo ir Lietuvos bei Amerikos himnų Bayonės klebonas kun. Kemežys sukalbėjo invokacinę malda. Po to lietuvių sveikino ir tuo pačiu Lietuvos generallium konsuliu Jonui Budriui Newarko mēras Ralph A. Villani išteikė auksinį Newarko miesto raktą. Konsulas padėkojęs už raktą, savo kalboje priminė Lietuvos laisvės dienas ir nepriklausomybės netekimo tragedijos valandas. Gražią kalbą pasakė kongr. Alfred D. Sieminski. Žydų tautybės mokslininkas L. Harwith iš visos širdies dėkojo lietuviams už nelaimės valandose gelbėjimą jo tautiečių. Dr. A. Trimakas savo kalboje priminė, kad po gen. Ekenhowerio išrinkimo prezidentu bolševikai vykdė naujas deportacijas ir netrukus darbo vergų gaminiams beveik veltui rusai užpils laisvasias rinkas idant išstumtų amerikiečių prekes ir sukeltų Amerikoje depresiją. Preiats J. Balkūnas perskaitė keletos punktų Amerikos lietuvių reikalavimus. Jonas Liudvinaitis perskaitė minėjimo dalyvių rezoliuciją. Minėjimo meninę dalį išpildė operos solistė Vincė Jonuškaitė ir jungtinis New Jersey parapijų choras diriguojamas muziko prof. J. Žilėvičiaus. Solistai ir chorui akompanavo muz. A. Kačanauskas. Minėjimas buvo transliuojamas per stipriausią vietos WNJR radiją. Minėjime Lietuvos laisvės kovai aukų buvo surinkta virš 800 dolerių.

J. Prapuolenis

stotį Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir kitur, nekaltant jau apie JAV. Stuttgarte radijas perdavė Informacijos Tarybos valdytojo M. Geležinio vokiškai tartą žodį apie Lietuvą. Baden-Badeno radijas pasinaudojęs gauta medžiaga, pranešė apie Lietuvos laisvės šventę. LE lenkų skyrius šventės proga davė specialų komentarą. Labai nuosirdžiai Vasario 16-ją paminėjo taip pat Laisv. Europos radijo cecoslovakų skyrius. Vatikano radijo lietuvių skyrius davė specialią programą. Buvo transliuojama per radiją dr. J. Vaišnoros konferencija ir perduoti Kauno arkivyskupo metropolitito J. Skvirecko, Vilkiaviškio vyskupo V. Padolskio ir Lietuvos įgalioto atstovo prie S. Sosto min. St. Girdvainio sveikinimai, taip pat VLIKo atsišaukimas, lietuviškosios giesmės, dainos ir poezija.

Romos radijos stotis dr. J. Gailliaus rūpestiu trumpomis bangomis perdavė Lietuvos Diplomatijos Sefo S. Lozoraičio kalbą, VLIKo ir J. E. Arkivyskupo Metropolitito J. Skvirecko atsišaukimą.

Prancūzijoje radijo stotis davė specialią transliaciją. Programoj buvo Lietuvos himnas, Prancūzų Komiteto už Laisvąją Europą atstovo žodis lietuviškai, Lietuvos atstovo Paryžiuje dr. S. A. Bačkio kalba ir pokštelių muzika.

Išpildinti minėjimai buvo surengti Vokietijoje. Pullingene pamaldas už Lietuvą atlikė VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius.

Vykd. Tarybos suruoštamė priėmimo dalyvavo amerikiečių ir Amerikos lietuvių bei vokiečių atstovai.

Prancūzijoje centrinis minėjimas buvo surengtas Paryžiuje su turininga programa. Po oficialaus atidaromojo žodžio ir Lietuvos atstovo kalbos meninės programos dalį atliko pianistė A. Matukaitė ir smuiklininkė E. Kuprevičiūtė ir S. Užpalevičiaus vadovaujamas choras, be to, buvo deklamacijos ir tautiniai šokiai.

Sveicarijoje apie Lietuvą išsėdėjo straipinius keli šveicarų laikraščiai. Centrinis minėjimas buvo surupestas Zuriče.

Plečiasi LRS skyrius

DETROIT, MICH. — Lietuvių Rezistencinės Santarvės Detroito 2-ros skyrius Vasario 16 proga pasiuntė Nepriklausomybės akto signatarui prof. M. Biržickai 75 dol. Tai kukli, bet nuosirdi auksa, palengvinti jo gražią ir vis dar darbščią senatvę.

Skyrius taip pat nutarė paremti didelį Vilniaus krašto veikėją—rezistentą J. Cicėną, kad jo parašytoji knyga "Vilnius tarp audrų" greičiau pasirodytų viešumoje.

Velykų švenčių proga skyriaus pirm. Pr. Stanionis, padedamas savo giminaičių jau pasiuntė skyriaus globotinei Vasario 16 gimnazijos mokinėi Irutei Januškaitei didelį rūbų siuntinį.

Ateičiai skyrius yra numatęs įgyvendinti daug gražių ir kilnių sumanymų. Nariai nepaprastai draugiški, vieningi ir darbštūs. Į skyrių stoji vis nauji nariai.

NAUJIENOS IS PITTSBURGH, PA.

PITTSBURGH, PA. — Vasario 15 dieną ir apylinkės lietuvių iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Zmonių susirinko pilna Lietuvių Pileičių svetainė. Programą vedė SLA vicepirmininkas Povilas Dargis. Kalbėjo, jais buvo Kipras Bielinis, mies to mēras David L. Lawrence, Ukrainų Kongreso (Pittsburgho skyriaus) pirmininkas Michael Komichak ir kun. Stušinskas.

Meninę dalį pritaikintą šventei, išpildė Sv. Pranciškaus Akademijos mokinės ir Vycių choras, vadovaujant Kaziu Brazui. Aukų surinkta virš \$700.00.

Kalbėtojų ir programos išpildymu, šią šventę reikia laikyti pasisekusia.

PROF. SENN

Pittsburgh'o Universitetas pakvietė žinomą Lietuvoje gyvenusį ir profesoriavusį Kauno Universitete prof. Senn, skaičiuoti paskaitą vasario 27 d. vakare, Foster Memorial Hall patalpose. Paskaitos tema: Krėvės-Mėkevičiaus kūryba. Pittsburgiečiai prof. Senn rengia priimtuves.

QUALITY MARKET

VICTOR ABECUNAS, Sav. 356 PARK STREET, NEW BRITAIN, CONN.

BACH'S CAFE

Alus, vynas, likeris. Visada draugiška nuotaika. 6029 TORRESDALE AVE., Philadelphia 24, Pa. JE 5-9643

TRAUN'S CAFE

N. E. cor. 16th Street and Spring Garden Tel. LO 7-8662, LO 7-4967 Res. Cheltenham 2562 Philadelphia, Pa.

SIMON'S CAFE

S. KRAUCIUNAS, Sav. Pirmos rūšies maistas DU BARAI Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais 26 ANDOVER STREET, LOWELL, MASS. 2-8568

WALLY'S RESTAURANT

Gerai žmonės, geri gėrimai, geras maistas 865 BANK STREET WATERBURY, CONN. Tel. 3-9838

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE CAFE 1700 Frankford Ave., PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS Funeral Home

Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų. 280 CHESNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. 9-1181

BENDRAS PARENGIMAS

Sandaros kuopos, SLA apskritys ir Valžbos Butas kovo 15 d. rengia puikų vaidinimą kurį išpildys clevelandiečiai.

Reikia pasidžiaugti, jog pittsburgiečiai moka tarp savęs gražiai sugyventi ir gali naujingu kultūrinius darbus bendrai dirbti.

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REU MATISKUS, RANKŲ IR KOJŲ GELMĄ BEI TIRPIMĄ, NEURALGIJĄ, NUOVARGI, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsiskykite savo vardą, pavarde ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, gražinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname paskemes!

Yra senas ir teisingas prielaidis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS P. O. Box 666 Newark 1, N. J.

SALTĄ ZIEMOS VAKARĄ SKAITYKITE KNYGAS, KURIOS PILNOS UGNIES

ČIKAGOS SEŠELIAI. Čia labai stipriai pavaizduotas gyvenimas nuogas iš nuogausių. Iliustruota, 316 psl., kaina \$3.00. SIRDIES RŪMAI. Čia aprašyta: kaip tėvą nusineša alkoholis, motiną — meilė, o dukterį — širdis. Iliustruota, 450 psl., kaina \$4.00.

ŠLIUPTARNIAI. Čia parodyta lietuvių angliakausi gyvenimas ir tos baisios kovos, kurios ėjo tarp bedievių ir "kryžiuoklių" — šliuptarnių ir katalikų. 652 psl., drobės viršeliai, Šliupo, Serno ir Dembskio atvaizdai, kaina \$3.00.

VISOS 3 KNYGOS SKYIU TIK UZ \$6.00! Bet taip baisiai žema kaina negali tęstis ilgai. Tai nelaukit rytojaus, bet tuodėkit \$6.00 į voka ir siuskite: DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Persiuntimo kaštus apmokame.

IVY LEAF GRILL

Antonia Smith, Sav. 42 SCHUYLER STREET AMSTERDAM, N. Y.

WILLIAM VALAITIS

Visokeriopas automobilių taisykla 730-2 E. Moyamensing Ave Tel. Howard 8-0596 Philadelphia, Pa.

A. MIEŽIS

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS 2207 N. 2nd STREET, PHILADELPHIA, PA. REgent 9-4156

THOMAS MATAS

REAL ESTATE 81 Fox Street Waterbury, Conn.

Jau išėjo iš spaudos, Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintijus.

STEFAS ZOBARSKAS

AUSRELE

ELEMENTORIUS

PATRIA

Post Office Box 1291 STAMFORD, CONN. Kaina \$2.25

UNION BRONZE FOUNDRY

High Grade Bronze Castings STANLEY SKIKAS SAVININKAS (Pėda nuo Union Avenue) Bridgeport, Conn. TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH

RESTORANAS ir BARAS ADAM GRUSH, Savininkas IS kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius. 200 North Broad St., Philadelphia, Pa. LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET

KAZYS VALAITIS, Savininkas PIRMOS RŪSIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI 808 North 2nd St., Philadelphia, Pa. Market 7-1685

PHILADELPHIA, PA. MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA ANTHONY BALCHIUNAS, SAV. 113 SOUTH 34th STREET Arti Pennsylvaniaios Universiteto PETER DAVIDONIS VYNAI — LIKERIAI — ALUS 2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS 941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA. Tel. PO 5-9785

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav. N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA. Tel. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL

ELZBIETA RUDAUSKIENE, Savininkė Baras ir salės pramogoms 2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL. Tel. VIrginia 7-9880

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS LICENSED PENNA AND NEW JERSEY 1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136 PHILADELPHIA, PA. CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS) 1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4116 PHILADELPHIA, PA. Moderniška laidojimo įstaiga: dideli graži koplyčia, erdvi salės su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nėsimė valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ir naktį — mes visados pasirengę suteikti gerą patarimą.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, tai sujungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuviybės išlaikymo darbu ir kovai už gražią Lietuvą ateiti.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-ą, suteikia įstojimo į SLA lengvatą visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslas bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

MICIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y. GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT [Jn]r)

Laiskai

Didž. Gerb. p. Redaktoriam:

Neatsisakykite paskelbti ketę pastabų sąryšyje su Lietuvos Studentų Suvažiavimu New York'e bei jų išpūdių aprašymu Jūsų redaguojamame laikraštyje.

Negaliu sutikti su straipsnio autoriumi (kurio pavardės, de ja, nežinau), kad "Suvažiavimas praėjo labai sklandžiai ir tvarkingai". Taip pat nėra man žinoma ar straipsnio autorius asmeniškai sekė suvažiavimo darbotvarkę bei jos pravedimą. Jei taip, stebiuosi, kaip autorius galėjo nepastebėti daugelį nesklaidumų kuriuos visus būtų sunku išvardinti. Jie, gal būt, tik todėl iškelto, kad suvažiavimas buvo perkrautas referatais. Juos išdiskutuoti prie geriausių noru nebūvo galima ir laiko stoka vertė rengėjus bei prezidentus, kaip galima, paskubinti kiekvieną darbotvarkės punktą. Pirminkaujančias griebsi net tokių drastiškų priemonių, kaip nustatydami diskusijų dalyviams laiką kalbėti (1 min.) ir nutraukdamas kalbėtoją nebaigusį dar savo minties. Abejočiau tokiu pirminko teise išvis, nekaltant, kad tokiu atveju diskusijos išvis nustoja savo reikšmės.

Vienas svarbiausių nesulios pratimų įvyko su rezoliucijomis bei sveikinimais, kurių pro jektai nebuvo rezoliucijų komisijos patiekti suvažiavimui apsvaistyti ir priimti. As nežinau kodėl tai įvyko, — ar tai dėl įprastos tvarkos nežinojimo, (galvojant, kad rezoliucijos gali būti priimtos, lygiai tokiu pačiu pasisekimu, iškilmingo akto dalyvių) ar dėl ko nors kitų priežasčių. Kaip ten bebūtų, aš abejočiau tokiu forma priimtų rezoliucijų juridiniu pagrindu ir manyčiau, kad jei rezoliucijos bei sveikinimai būtų buvę Lietuvos Studentų Suvažiavimo priimti ketetas rezoliucijų bei sveikinimų būtu turėję ne tik skirtingą turinį bet ir adresatą.

Su pagarba,
Drąsutis Šova
New Britain, Conn.

SVENTOJI VALANDA PRIE STIKLELIO

Brooklyn A. L. R. Kat. Federacijos skyrius suruošė S. mėn. 14 d. 7 val. 30 min. vak. Apiešimo parapijos bažnyčioje susikauptimo šventąją valandą, kurios metu buvo raginama pasimelsti už kankina-

ma bolševikų vergijoje mūsų Tėvynę. Pritaikintą pamokslą pasakė kan. prof. Meškauskas. Deja, bažnyčia buvo apyptūstė, nes ir gerai katalikais besiskelbę Lietuvos Fronto bičiuliai tuo pačiu laiku susirinko pas savo lyderį J. Br. ir ten per naktelę "uliavojo", minėdami jų vedybų dešimtmetį. Melstis jie ragino kitų, bet patys pasirinko ne malda, o šampano stiklą.
J. L.

LIETUVIUOSE

● Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Zalkauskas lankėsi Anglijoje ir dalyvavo Londone įvykusiame Vasario 16 minėjime. Taryboje jį pavadavo T. Sidziškas.

● Lietuvs atstovas Prancūzijoje dr. S. Bačkis per prancūzų valstybinį radiją Nepriklausomybės šventės proga pasakė kalbą į Lietuvą.

● Smuikininkė E. Kuprevičiūtė, su dideliu pasisekimu koncertavusi Paryžiuje ir kitur, kovo mėnesį koncertuos Londone. Jo brolis pianistas A. Kuprevičius lietuvių vardą garsina savo koncertais S. Amerikoje.

● J. Kizys, Century Fox filmo "Eisenhowerio gyvenimą".

● Rochesterio meno galerijoje balandžio mėnesį ruošinama lietuvių grafikų paroda.

● Garsioje Amerikos West Point karo mokykloje profesoriaus J. J. Kilmės kapitanas T. Blazina.

● Australijoje leidžiamas lietuvių laikraštis "Mūsų Pastogė", redaguojama J. Zukauskos, paminėjo 200 numerio su kakti.

● Indokinijoje žuvo 19 lietuvių legionierių: J. Aleksejūnas, B. Bliskė, Dargis, Br. Diržis, J. Grigaliūnas, J. Šva. pėlis-Gustainis, J. Kubilius, Lazinga, Juoz. Maskvytis, Mi. teris, Novogrodskis, Pov. Oze. lis, Pranskus, Alg. Rimkevičius, Pr. Rokas, St. Usevičius, Alf. Venckus, St. Zairys ir Br. Zadeika.

● Vasario 11 d. Stasys ir Vincenta Matulaitytė Lozoraičiai Romoje atšventė savo 30 metų sukaktį.

● Prof. Mykolo Biržiškos atsiminimų "Lietuvių Tautos Ke. lijo" II tomas jau išėjo iš spaudo. Ir gausiam pas visus lietuviškos knygos platintojus.

ISKILMINGAI ATIDARYTAS LIETUVYBĖS VAJUS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pradeda naują tradiciją švęsti Nepriklausomybės šventę būtinai Vasario 16 dieną—Visi SLA padaliniai laikysis šios tradicijos—SLA jungiasi padidinta energija į visuomeninę lietuvių veiklą.

Vasario Sešioliktą 5 v. p. p. į SLA patalpas susirinko kvietieji ir iškilmes Lietuvių Vajaus atidarymą ir pirmąjį Vasario 16 dienos surengtą paties SLA iniciatyva minėjimą, kuris vėliau turi tapti visų Susivienijimo kuopų ir kitų padalinių pastovia tradicija.

Šį iškilmingą posėdį telkėsi aplankyti ministrai P. Zadeikis, gen. konsulas J. Budrys su žmona, Lietuvos Laisvės komiteto pirmininkas V. Sidziškas, kas su žmona, tu paties komiteto nariu K. Bielinis, J. Audėnas, adv. Tolišius, visuomenės darbuotojai dr. Dagys, Vaišvila, X. Strumskis, J. Ginkus, A. Trečiokas, Susivienijimo darbuotojai užsitarnavę visuomenininkai P. Bukšnaitis, S. Vitaitis, M. Vasil ir k.

Posėdį atidarė Susivienijimo sekretorius dr. M. J. Vinikas, kuris savo įvedamoje kalboje pažymėjo, kad Amerikos lietuvių patogumo dėlei Vasario 16 minėjimas daro artimiausią šventadienį. Tačiau tie minėjimai dabar tapo lietuvių demonstracijomis, kurių tikslas parodyti pasauliui mūsų troškimą turėti vėl nepriklausomą Lietuvą. Bėgti patį Vasario 16 mums visiems, kurie gerai žinome, kokios didžiulės reikšmės ji turi šiandien ir net tolimai ateičiai, — yra nepaprastai brangi šventė. Ir mes privalome ją švęsti savo tarpe, nors kukliai, bet būtinai tą pačią dieną. Jei gyvenimo sąlygos mums neleisda pasitraukti iš kasdieninių darbų, tai šią brangią dieną atžymėkim susirinkimais, pobuviais. Nuo šios dienos Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pradeda naują tradiciją — Nepriklausomybės sukaktį minėti pačią Vasario 16 dieną. Visos SLA kuopos tai daryti bus įpareigos.

Kadangi SLA turi kiekvienoje lietuvių kolonijoje, — toliau kalbėjo dr. M. Vinikas, — savo kuopas, tai mūsų pradedamoji tradicija neabejotinai prisigis ir visų lietuvių gyvenime.

Susivienijimas, — pabrėžė dr. M. Vinikas, — jaučia šiuo ypatingu mums lietuviams metu reikalingą išjungti kiek galima plačiau į visuomeninį veikimą. Jis prašė išstati posėdyje esančius atsakingus darbuotojus apie tai, kaip susivienijimas gali tiksliau prisidėti prie bendro lietuvių darbo.

Ministeris P. Zadeikis, paskvėstas kalbėti, pasveikino gražią Susivienijimo iniciatyvą ir pasidžiaugė, kad daromi nauji žyglai sustiprinti lietuvišką kovą dėl nepriklausomybės dvasią. Ministerio Zadeikio nuomone, plačiausias ir turtingiausias lietuvių organizacijos, SLA, parama bendroje veikloje turės duoti gražių vaisių.

J. Sidziškas, nurodęs, jog metų ir dešimtmečių perspektyvoje Vasario 16 dienos reikšmė vis darosi mums didesnė, pasveikino SLA norą įvesti gražią tradiciją tą dieną ir švęsti. Toliau jis atsimesis aplinkybes, kurios paruošė Vasario 16 dienos aktą, pažymėjo, kad nepriklausomybės idėja amžiu būgyje niekadoms nebuvo lietuviuose užgesusi. Kai tik pasitaikė pirmos palankios sąlygos, visišku politiniu subrandimu ir nepalaužiama drąsa, lietuviai ir paskelbė pasauliui savo valią — būti nepriklausomais.

Tik organizuota visuomenė gali turėti įtakos tiek čia, na. mie tiek plačiame pasaulyje. Didžiulės organizacijos, SLA, noras plačiau išjungti į bendrą visuomeninį darbą neabejotinai bus vaisingas. O to darbo būdus ir uždavinius patieks pats gyvenimas. Brangus mums kiekvienas lietuvis ir svarbus kiekvienas žyglis, kuris tarnauja mūsų didžiajam tikslui — Lietuvos išvadavimui.

Generalinis konsulas J. Budrys nurodė, kad mes šiandien turime daug neatidėtinų darbų ir rūpesčių, tad didžiosios ir pajėgiausios organizacijos įsijungimas į bendrą darbą yra sveikintinas ir suteikia gražių viltų ateičiai. Štai neseniai buvo studentų suvažiavimas, susirinko daug gražus jaunimo, kuris yra reikalingas paramos. Jei visi čia stengsimės padėti, tai gali būti parama ir negausi ir nepasiekianti tikslo. Susivienijimas galėtų paremti mūsų jaunimą, kuris išmokslintas bus labai reikalingas ateičiai Lietuvai. Taip pat yra ir kitų gražių sumanymų, pavyzdžiui, Lietuvos Tautos namų įrengimas su salėmis vaidinimams, koncertams ir susirinkimams, su biblioteka, muziejais ir sporto skyriais. Jei Susivienijimas šį sumanymą pažadėtų paremti, tai ir iš visuomenės daugiau lėšų galima tikėtis gauti, nes tada visi jau patitiktų pradėtu darbu.

Dargis kalbėjo apie bendradarbiavimą su kitomis Baltijos tautomis — latviais ir estais. Turime žinių, kad mūsų kaimynai patys neturėdami panašios, kaip mūsų Susivienijimas, organizacijos svarsto, esą, klausimą prisidėti prie mūsų, sudaryti atskiras kuopas ir bendrai veikti. Kalbėtojas taip pat nurodė, jog jau daromi šia kryptimi žingsniai ir Susivienijimas turėtų šį bendradarbiavimą paremti.

Alb. Trečiokas atiminė žymiausius lietuvių darbuotojus, kurie davus nušipėlė Lietuvai, dauguma jų taip pat buvo ir Susivienijimo kūrėjai, ugdytojai. Jų tarpe buvo dr. J. Šliupas, Širvydas, Vilmautas ir daugelis kitų.

Posėdžio pabaigai dr. M. J. Vinikas nurodė, jog finansiniai Susivienijimas tvirtai stovi ne tik panašių lietuviškų, bet ir kitų tautų organizacijų tarpe. Bet narių požiūriu Susivienijimas būtinai reikalauja papildyti. Turėdami gražius sumanymus, jų neįvykdysim, jei mūsų pradėdama v. jus nepasisektų. O sekmingai jį pravedę, galime lietuviams šiame krašte ir Lietuvos reikalui aplamai suteikti visais žvilgsniais svarbią paramą, ko kiois iš kitur negalime tikėtis sulaukti.

Didelis atsakingų asmenų domėjimasis Susivienijimo su. manymais ir darbais parodo, kad einame tikru keliu. Bet užsibrėžtiems darbams įvykdyti reikalinga plačiosios visuomenės, ypatingai naujakurių ir jaunimo, stipri parama.

DABAR LAIKAS

Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą GR. 7-8951

Padėsimė jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokė gausa diplomus. Padėdame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo sritis žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m. L. TIKNEVIČIUS, Direktorius Metropolitan Auto School 155 2ND AVENUE (Tarp 9-10 gatvių) New York City

LAISVOS NUOMONĖS

DĖL KUN. TULABOS PASIPASAKOJIMŲ

Darbininko vasario 6 d. numeryje kun. Tulaba su pasitenkinimu pareiškė savo nusistebėjimą, kad vieną dieną jis pietus valgė Europoje, o kitą jau pusryčiauo New York'e ir turėjo progos pasakoti apie Romoje lietuvių Bendruomenės nesklaidumų.

Mes kartu su kun. T. Stebimės ne tik dėl pažangos, padarytos paskutiniiais laikais technikos srityje, bet dėl daugelio kitų dalykų, kaip pav. dėl kun. Tulabos galimybių per trumpą laiką jau kelintą kartą atskristi į JAV.

Mus stebina taip pat jo jautrumo stoka. Jis gali viešai tendencingai ir netiksliai pasakoti apie dalykus, kurie liečia mažą grupelę žmonių, kurie kitiems nėra įdomūs. Kad Bendruomenės visur gimsta sunkiai ir su dideliais neramumais tą žino visi, o Amerikos lietuviai gal geriau už kitus. Tą galėjo padaryti tik tas, kam patinka kiršinti ir pykinti žmones.

Antras, jo viešo pasipasakojimo nusistebėjimo vertas punktas tai tas staigus, dirbtinis ir netikimas kun. Mincevičiaus išpūtimas. Kun. Mincevičius yra vertas visos tautos dėkingumo (kodėl tik jis vienas?). K. Min. plačios pažinties atidaro dėtis ne tik jam bet ir lietuviškam reikalui. Kada k. Min. viename kongrese prabilo visi sustoję tuo būdu pagerbdami visą Lietuvą ir pan. Atrodo, kad prieš k. Mincevičiaus pasirodymą lietuviškame horizonte visur buvo tylu, tamsu ir tuščia, ir tik jis vienas pajudinęs lietuvišką reikalą.

Gal būt, kad kun. M. yra fenomenas, bet apie fenomenus reikia su dideliu atsargumu kalbėti, nes, sakoma, kad nuo didingumo ligi juokingumo yra tik vienas žingsnis. Anglijos karaliaus Jurgio VI vainikavimo iškilmėse dalyva-

vo ir vienas mažos valstybės ministeris. Jo krašto žurnalistas, norėdami išreklamuoti savo ministerį, tiek apie jį rašė ir tiek jį gyė, kad vienas angliū jumoristinis žurnalas savo skiltyje pastjuokė, kad jei nebūtų atvykęs į Londoną ministras, tai ir karaliaus vainikavimas nebūtų įvykęs.

Bet įdomiausias šių kun. T. pasipasakojimų posmas yra tas, kur jis kalba apie paskyrimą kardinolo Lietuvai.

Kaip katalikas ir ypač kuniga, aiškindamas kodėl nebuvo paskirtas kardinolas Lietuvai, kun. T. turėjo pasitenkinti savo pirmu sakiniu būtent: "kar dinojų skyrimas yra paties šv. Tėvo žinioje, tad negaliu pasakyti, kodėl jis daro šiaip ar taip". Toks jo paaiškinimas būtų buvęs visai tikslius ir pakankamas, nereikalaujantis jo kitų kitų komentarų. Bet kun. Tulabą lyg kas už liežuvio patraukė apkaltinti Lietuvos vyriausybę, būk dėl jos nedraugingų veiksmų Vatikano atžvilgiu, negalėjo būti paskirtas Lietuvai kardinolas.

Čia k. Tulaba pats save sukompromitavo, nes po tokio jo pasakymo kiekvienas prisimena Tito vyriausybę su jos nedraugingais Vatikano veiksmiais, ligi santykių nutraukimo. Ir nežūrint Tito aršios kovos su Bažnyčia, vis dėlto jo komunistinės Jugoslavijos išdygo purpurinis žiedas Stepanaco asmeny.

Tas to išėina, kad tam, kad išpūstas kardinolu ne tik vyriausybė turi turėti gerus santykius su Vatikanu, kiek kamdi. datos į kardinolu — asmeninius nuopelnus, be to jis turi būti savo krašte, prie savo avelių. Todėl skelbti pramanytą žinią apie savo krašto vyriausybę, būk Vatikanas ligi šiame laikui atsimėna nedraugingus jos veiksmus, kun. Tulabalai, kaip lietuviui, nedera.

VLN

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIUS, Vedėja
IVAIRŲ GERIMAI, PIRMOS RŪSIES MAISTAS
Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.
Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.
89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.
TELEFONAI: Great Neck 2-1546 (Biznio) Great Neck 2-3389 (Rez.)

PAVYDULINGOJI UOŠVĖ

Balys Gražulis

Apsaka iš netolimos pračties gyvenimo

12
— Tu apsirikai. Morta visai nelidudys. Ji gudresnė, negu tu manai. Taveš ji nematė, nepažįsta ir pažinti nenori. Ne, dėl tavęs į kalėjimą ji neis. Gal ir eitų, bet kur vaikai pasidės?
— Bet ko jai bijoti, jeigu lagaminu pas ją nėra ir Gudas pabėgęs?
— Štai ko, — Ruginis padavė laikraštį, — skaityk. Duburas skaltė ir jo veidas kėitėsi, balo.
— Jūs žinot? Ir ji žino?
— Žinom.
— Atidarė lagaminą.
— Taip.
— Gyvatė!
— Nekeik, aš atidariau. Geriau apsispręsk, ką darysi. Jei nesakysi, kad pas ją buvai — nutels už Marčiulienės apliešimą. Pasakysi — nutels už krautuvės išplėšimą. Ir, be to, dar ją į kalėjimą nuvesi. Savo sūnų vagiu paliksi. Galvok greitai.
— Padėkit, daktare. Pasalinkit tą lagaminą. Per pusę pasidalinėsim.
— Tu nežinai, ko prašai. Nejaugi tu tiki, kad aš teisingumo atstovas, piėšikui išsiųskit padėčiau ir dar su juo pelnu dalinčiausi. Ir nori, kad tau patikėčiau, jog pasidalinėsi. Ar su Gudu pasidalinai?

Juk jei ne tavo godumas, čia nesėdėtum. Gudas būtų išnešęs ir būtų viskas tvarkoj.
— Aš ne dėl to, Gudas būtų man nieko nedavęs.
— Vistiek, tau turtas buvo brangesnis už laisvę. Ne, nei nekalkbė. O ir vėliau. Lagaminą atidaviau policijai.
Duburas pašoko.
— Atidavė!
— Nebijok, jie nesužinos, kad tavo darbas. Nustūniau savo pavarde nepasirašęs. Tavo sūnaus ir Mortos pagailė. Jau. Bet sprendimas tavo rankoj. Nori pasakyti, kur buvai, sakyk, bet, žinok, kad aš viską papasakosiu.
Duburas galvą nuleidęs ty. lėjo ir galvoje. Ruginis jo netrukdė. Po valandėles Duburas paklausė.
— Ar Morta neišduos?
— Ne. Ji tave myli. Be to, ji savo vyro pareinant laukia. Jei išvėls vyras ir apie tave sužinos. Suprantama, jei tu ją iškūsi, papasakos viską ir aš ją ginsiu. Ir ginsiu kietai.
— Na, gerai, tegu bus, kad apliešiau tą bobą. Reiks prisipažinti.
— Gali neprisipažinti, vistiek nutels.
— Tik jūs įgrąsinkit Mortą, kad ji tylėtų. Ir vaiką tegu prižiūri. Jei ne tas vaikas, tai

nieko nežiūrėčiau. Man juk vistiek už ką sėdėti, bausmė ta pati būtų. Ar ji pati sakė, kad vaikas mano?
— Ne, aš net neklausiau, ne-gražu būtų klausiti.
— Tai kaip jūs viską atsekėt?
— Ilga istorija. Ečiau, bėgau, žvalgiausi ir galvoju. Ir atrodau. Na, sudiev! Tikiu, kad dar pasimatysim.
— Teisme, — šypsojosi Duburas.
— Ar dar aš reikalingas? Kam? Juk žinai, kad noriu, jog būtum nubaustas.
— Tai tada sudiev. Dėkui, daktare, jūs geras žmogus. Kl. tas šito nepadarys. Tik atleiskit, už viską. Ir nežinia kada aš jums už tai atsilgyinsiu.
— Nesuk dėl to galvos. Rasis, kas už mano trūsą užmo. ka.
— Daktare! — riktelėjo Duburas.
— Nebijok, nebijok, prie Mortos nelysiu. Ir tu ją už miršk. Susirasiu pinigų, jei tiesą sakai, kad rankinuke pinigų nebuvo, tai iš Marčiulienės atimsiu. Juk jai tavo pinigų atidavė.
— Čia tikrą tiesą sakau.
— Na, tai puiku! Reiskia bus užmokėta. Laikykis! Ruginis paspaudė Duburui

ranką ir išėjo. Išėjo linksmas, tartum kalną nuo pečių nu. metęs būtų.
*
Bendruomenės pirmininkas Ruginį priėmė šaltokai. Ruginis matė, kad jį pigiu šunad. vokačiu laiko, tokiu, kuris su padugnėmis sėbrauja ir kuris pats ausikaltimio nevengia, kad tik savo draugus išgelbėtų. Bet Ruginis dėl to nenusimlė. Dėl to jis net smagiau jautėsi. — Gera žinoti save geresniu esant, negu kiti tave laiko.
— Galit pasveikinti mane — darbo netekau! — paskelbė Ruginis lėjęs.
Bet Raikus tuo nesužadomėjo. Jis žiūrėjo į Ruginį nepasitenkinančiai ir net sėsti nepašė. Tik Raikuvienė paklausė.
— O kur ponas dirbot?
— Buvau ir dar tebesu advokatas prie karinės valdžios teismo, ponia. Aš turėjau gal. voje šitą bylą. Mano kiljentas atėmė iš manęs įgaliojimą jį ginti. Taigi, bylos netekau.
— O kodėl atėmė? — susidomėjo Raikus.
— Nepatinku jam. Jis mano, kad aš, užuot jį gynęs, įklampinti noriu. Pats nesako, kur tą vakarą, buvo ir nenori, kad aš surasčiau. Tegū, nepatinka ir man tokius, kurie savo gy. nėjui meluoja, ginti.
— Tai taip niekas neišaiškėjo?
— Išaiškėjo, daug kas. Už. tai ir atsakė, kad per daug ži. nau.

— Kaip su tom fotografijom?
— Gerai, puikiai pasisekė. Radau, ko įieškojau. Tik savo kiljentą tuo atradimu supykinau. Pasirodė, — kad jis čia meluotų turi. Netgi ir sūnų su ją sugyveno. Aš žinojau, kad čia kas nors netvarkoj, bet negalėjau įrodyti. O dabar, kai jau žinau, neturiu teisės kalbėti. Jis nenori, kad paaiškėtų, jog jis sūnų turi. Dėl to ir slėpė.
— Sakykit! — stebėjosi Raikuvienė.
— O kaip tada su tuo apl. plėšimu? — klausė Raikus.
— To tai nežinau, — atsakė Ruginis. — Būtų lengva sužinoti, bet dabar, kai aš jau ne. be jo gynėjas, netūriu teisės tyrinėti toliau. Pagaliau, net ir neįdomu.
— Matyt, kad kaltas, jei bi. jo šviesos. Turbūt žino, kad moteris jo nekaltumo neįro. dys.
— Taip atrodo, — sutiko Ruginis. — Gal čia dar ir kiti dalykai prisideda, tad bijo, kad nepaaiškėtų. Juk saktiau, kad matė jį lagaminą nešan. tis. Matyt, kad jis tą lagami. ną pas ją paliko. Gal ten vog. tų daigtų buvo, gal šiaip, kas nors su spekuliacija... Kas jį žino.
— Bet jūs sakėt, kad dar kažkinkas to lagaminu įieško, — kvotė Raikus.
— Taip, tikrai. Jo draugas man apie tą lagaminą papasa. kojo. Sakė, kad sviesto paspa. tas ir būk tai jam pačiam di.

desnė pusė priklausio. Žinokit gi, kad Duburas pasakojo pas Jurkevičių buvęs. Aš jam tai pasakiau, na ir pasilėjo įieškoti. Esu tikras, kad jis į Jur. kevičiaus kambarį įsilaužė.
— Tai ko tada policijai ne. pranešat, jei žinot kas.
Ruginis nusislysojo:
— Ne taip jau paprasta. Į rodyti negalėčiau, o amžiną priečią išgyčiau. Jūs žinot to. kius tipus. Geriau toliau nuo jų.
— Žinoma, ponas, — prita. rė Raikuvienė, — dar galvą praskeltų. Tegū policija pati įieško.
— Visai teisingai, ponia, — kalbėjo Ruginis. — Dar šiandien rytą galvojuau nueiti i. policiją ir papasakot, bet dabar neičiau už jokius pinigus. Ką tik dabar sutikau jį gatvėje. Kelinta diena mane seka ir ži. no, kad ir aš tuo lagaminu do. miuosiu. Tai ir sako: "Tu ži. rėk, kam esi pasamdytas, o tai nupjausiu. Pamojavo pei. liu po nosim ir nuėjo. Tegū juos šunys!"
— Aš šito taip nepraleis. čiau. Man jau nepagrašintų pūtėsi Raikus.
— O aš bijau, — prisipaži. no Ruginis, — gyventi noriu. Tegū juos šunys ir su jų by. la. Nenori — nereikia. Aš ne policininkas, kad neprrašytas žulius sekčiau. Išvažiuoju ir nesugrįšiu.
— Man atrodo, kad čia kas nors po tuo lagaminu slepiasi,

jeigu jie taip bijo, — sapro. tavo Raikus.
— Galimas daiktas, sutiko Ruginis, — suprasi čia speku. liantus. Trauk juos šunys! Eišiu jau. Labai dėkui už pagai. bą! Tikiuosi rasis proga jums atsilgyinti.
Atsisveikins su bendruome. nės pirmininku ir jo žmona Ruginis nuėjo Marčiulienės ap. lankyti. Nors dabar jam buvo vistiek, bet smalsumas vedė plėšimo reikalą iširti. O gal jį domino ir pačios moterys, taip daug vilčių sukūlusios. Šito dar nei patį Ruginis ne. buvo sau išstaiškines.
— O, štai ir mūsų ponas advokatas! — tik Ruginiui du. ris pravėrus sušuko Marčiul. lienė.
Jos dukė — Rutulienė sėdė. jo sofoje ir šiltu žvilgsniu jį pastikio. Jos akys sakyte sakė, kad jį Ruginio laukė. Ruginiui padavus ranką jį saldžiai nu. sišypojo.
— Malonu, kad aplankėt. Mes jau jus ir apkalbėjom, manėm, kad užmiršot.
— Ar gi prižadėjau! — jai i. akis žiūrėdamas stipriau ne. gu reikia! spaudė jos ranką Ruginis.
Ji truputį raustelėjo, nulei. do akis ir tarė:
— Susipažinkit su mano vy. ru, ponas advokate. Ignal, tai ponas Ruginis.
(Pabaiga kitą savaitę).

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.
E.Vergreen + 0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA, per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

Vis tebelaukiami

Šią savaitę Jungtinių Tautų rūmuose pasikėlė uždanga sesijos antrajam veiksmui.

Po poros mėnesių atostogų, gerai pasiilsėję, 60 tautų atstovai vėl grįžo prie neįsprendiamų problemų ir niekad nebaigiamų posėdžių, kuriuose vėl bus kartojama bla-bla ir persiskirta, susitarus susirinkti rudenį.

Sovietai, nors visą laiką nu-tarimus sabotuoja su savo "niet", į posėdį nepasivėlavo. Šį kartą jie irgi buvo triukš-mingai pasitikti. Krantinėje buvo susirinkusi minia žmo-nių, kuri Višinskii priminė So vietų Rusijos daromus nusikaltimus.

Naujas faktas gal tas, kad šį kartą tarp manifestantų matė-si nauji veidai, kurie anksčiau laikėsi nuosaliai ir tik dabar, kada Rusijoje buvo paliesta jų keli tautiečiai, su visa energija prisidėjo prie manifestaci-jos.

Taip, su visa energija, bet tik savo interesų gynimui, ir toliau užmiršdami, kad yra ki-tų milijonai žuvę Sibire.

Sakoma, kad šios sesijos me-tu be Korėjos klausimo, kuris pasilieka neįsprendžiamu, do-minuosias žydų persekiojimo Sovietų Rusijoje klausimas, kurį sutikusi paremti Amerika, Anglija ir kiti kraštai.

Sakoma, kad šiai kampani-jai vadovauti atvyksias pats Izraelio užsienių reikalų mi-nistras.

Bet nežiūrint viso to, kiti persekiojamieji užmirštami, lyg jų nebūtų.

Užteko pakarti Prahoje ke-letą žydų ir Maskvoj suimti penketa daktarų, kai staiga visi didieji politikai "praregė-jo".

Tuo tarpu kai mes ir kitos pavergtos tautos su įrodymais rankoje jau tiek metų įrodi-nėjome, koks žiaurus tautų persekiojimas vyksta sovietų pavergtuose kraštuose, tai di-džioms valstybėms, kai vieną kartą išsireiškė Rooseveltienė, vis trūksta įrodymų.

Esame tikri, kad jei Izraeliui būtų tekę pakelti tokia kalva-riją, kokią pergyvena Lietuva, šis klausimas jau seniai būtų iškeltas Jungtinių Tautų tri-būnoje.

Mūsų diplomatai, drauge su kitų sovietų pavergtųjų kraš-tų atstovais, 1951 ir 1952 me-tais Amerikos valstybės sekre-toriui įteikė memorandumus, smulkiai išdėstydami apie vyk-domus persekiojimus. Iš pa-tiekto medžiagos buvo matyti, kad pakarti ne desimt, bet tūkstančiai ir, kad milijonai baisiausiose sąlygose priversti nešti sovietų vergystę.

Tada buvo prašyta imtis ati-tinkamų žygių Jungtinėse Tau-tose.

Deja, į tai nebuvo gauta jo-kio atsakymo. Tylos šamoks, las supo mūsų tragediją.

Šį kartą pavergtųjų kraštų atstovai iš naujo kreipiasi į Dulles, primindami anuos du memorandumus.

Gal dabar, kada keliamas žy-dų klausimas, didžiosios vaka-rų valstybės prisimins, jog yra milijonai, milijonai kitų, ku-rie didesnė tragediją pergyve-na.

Jei ir šį kartą mūsų klausi-mas liks be atgarsio, ką turė-sime manyti? Kad teisingu-mas yra pasmaugtas. Jog jis ne visiems vienodas.

ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENĄ MININT

Estai, kurie vasario 24 die-ną svetur laisvai ir pavergtoje Estijoje slapta šventė savo valstybinės nepriklausomybės 35 metų sukaktį, yra pirmon eilėn taiką mylinti žvejų ir žemdirbių tauta.

Vanduo yra mūsų žmonių elementas, jūra ir ežerai for-mavo mūsų būdą, kuris šian-dien mažiau ar daugiau yra epiško kolorito. Nedaugeliui yra žinoma, kad mažosios Estijos vingiuotos pakrantės il-gumas sudaro penkių tūkstan-čių kilometrų liniją. Per jūrą Estija igijo savo draugus, dė-ka jūros buvo pagreitinta estų civilizacijos raida, tačiau per vandenį, — iš rytų per Peipu, so ežerą, iš vakarų per Balti-ją, estų žemė ne vieną kartą buvo prieš užpulta.

Visa Estijos istorija yra vien-tisa epopeja kovų už krašto ir tautos laisvę.

Iš bronzos epochos yra likę pirmieji dokumentai apie estų materialinę kultūrą. Vėliau, per pirmąjį geležies laikotarpi, estai pasiekė didelį savo krašto žydėjimą.

Kartu su vikingais jie užsi-ima prekyba su Vakarų ir Ry-tų Europa. Tačiau jie turi ir ginti save nuo skandinavų al-nių agresijos. Bet jau 1080 metais jiems tenka pažinti pir-mąją Rytų okupaciją. Slavų kunigaikštis Jaroslavas užima dalį krašto, uždeda gyventojams nepaprastai sunkius mo-kesčius ir, sunaikinęs estų miestą Tarbatu (dabar Tartu), sutveria Jurjevo tvirtovę. 30 metų vėliau estai išlaisvina savo šalį nuo okupantų ir jų tvirtovę sulygina su žeme.

Paralėliai eina kovos už lais-vę su senovės švedijos gyven-tojais. Kaip šių kovų išdava yra iš estų pusės garsūs švedų istorinio miesto Singtinuos su-sunaikinimas 1187 metais.

Prasideda 13 šimtmetis, — juodžiausias ankstyvos estų is-torijos laikotarpis. Iš šiaurės į mūsų kraštą įsiveržia danai, iš pietų kryžiuočių ordenas. Ga-lima tik stebėtis estų atsparą, — dvi tuometinės didžiosios jėgos išstisus 40 metų kovoją su maža tauta, kol joms pa-vyksta ją palaužti ir pavergti.

Nuo 13 šimtmečio iki 1918 me-tų, tai yra iki estų nepriklausomybės paskelbimo, 700 me-tų vergijos atsigula ant estų pečių.

Juoda spalva estų vėliavoje simbolizuoja šį jungą. Bet ša-lia jos mūsų trispalvė puošia šiaurės sniego baltoji, tai yra tautos sąžinės spalva. Estų is-torija yra sąžinės kova prieš smurtą. Toji kova niekuomet nebuvo nutraukta, 1343 metais ikyko taip vadinamas Jurgio Nakties sukilimas. Okupan-tams reikėjo 2 metų, kad jų kontroliuojamoji žemė likvi-duoti tą perversmą. Bet sun-kios aukos nebuvo beprasmin-gos. Per šimtmečius tokie su-kiilimai buvo reguliariai orga-nizuojami, paskutinis jų kar-tu su kitomis caristinėmis Ru-sijos tautomis 1905 metais.

Tiktai tokia rezistencija vykstant, svetimieji nepajėgė sunaikinti tautinės estų kul-tūros, jos kalbos ir folkloro.

Estijos istorija yra visa epopeja kovų už krašto ir tautos laisvę. — 700 metų vergystė nesunaiki-no tautinės estų kultūros, kalbos ir folkloro.

Rašo ALEKSIS RANNIT

Liaudis priverstė užgrobikus pripažinti jos nacionalinius reikalavimus. Pirmosios krikščioniškos maldos estų kalba buvo išleistas 1524 metais. Pirmosios estų kalba veikiančios gimnazijos Tartu ir Tallinne buvo įsteigtos 1629 metais. 1632 metais buvo įkurtas Tar-tu universitetas, šis mokslo ži-dinys, kurio spindėjimas pa-lietė nemažai tautų šiaurės ir vidurinėje Europoje. 1730 me-tais estų liuteronų bažnyčia davė įsakymą, kad visi prak-tikuojantieji liuteronai turi mokėti skaityti ir rašyti estiš-ka. Šis liberalus įsakymas bu-vo didelės reikšmės. Jau 19. šimtmečio pradžioje estai ne-turėjo savo tarpe beraščių.

Nežiūrint sunkios carizmo ir vokiečių dvarininkų priespaudos, 19 šimtmetis tapo didelės dvasinės rezistencijos ir tau-tinio atgimimo epocha. 1806 metais pradėjo eiti pirmas estiškas laikraštis "Tartu Mar-hava Naddalaleht". Maždaug tuo pačiu laiką prasidėjo są-moningas estų folkloro rinki-mas.

Užsienio mokslininkų tvirti-nimu, estai turi daugiau liau-dies dainų, negu kokias nors ki-ta Europos tauta. Svarbiausiu šimtmečio darbu reikia laikyti estų epo "Kalevipoeg" ("Ka-levo sūnus") užrašymą ir iš-leidimą. Negavus leidimo jam išspausdinti Estijoje, jis buvo išleistas Suomijoje ir slaptai, panašiai lietuvių knygnešų pasiaukojimui, estų žvejų at-gabentas į Estiją. Šis monumen-talus tautos kūrinys, suside-dantis iš devyntolikos tūkstan-čių ketureilių, pasakoja apie legendarinį estų karalių Kele-va, o ypač apie jo sūnų, kurio gyvenimas faktiškai simboli-zuoja pačios estų tautos kovas prieš užgrobikus. Jis baigiasi aprašymu paskutinės jaunjo Kalevo kelionės į pragarą (— tas pragaras yra Estija prie-vertavusių jėgų sutartinis prasmuo). Vėliai, kurie gerai atsimena Kalevo sūnais anks-tyvesnes pergalės prieš juos, iš-baimės uždaro pragarą galin-gus vartus. Estų herojų, no-rėdamas tuos vartus sutruis-kiinti, trenkia į juos su visa jė-ga kumščiu, tačiau jo ranką įstrina į vartus ir jis nebe-turi jėgos jai ištraukti. Estų epas baigiasi žodžiais:

Bet vieną kart ateis tas lai-kas, kada pasaulinis gaisras su-naikins pragaro vartus. Tada Kalevo sūnus grįš at-gal į Estiją kurti savo vaikams laimin-gą ateitį.

Per šimtmečius estai dainau-vo savo epo dainas ir vėlesnės generacijos šiame gaisre matė Prancūzų Revoliuciją, kurios atspindžiui, galima sakyti, bu-vo estuose 1816 metais panai-kinta baudžiava, o ypač Pir-

mą de jure Baltijos valsty-bėms. Nepriklausomybės me-tais kultūrinis ir politinis ben-dradarbiavimas igavo gražių tradicijų formą. Politinė Bal-tijos kraštų antate buvo dė-ka tuometinio Lietuvos užsienio reikalų ministerio ir dabar tinio Lietuvos Diplomatijos Se-fo Stasio Lozoraičio atktyvu-mul pasirašyta Zenevoj 1935 metais. Dabar tremty estų dip-lomatai, su Estijos atstovu A-merikoje Johannes Kaiv, dir-ba kartu su lietuvių diploma-tais, kartu jie nenulktamai beldžiasi į Jungtinių Tautų sąžinę ir įteikia memorandum-us Baltijos kraštų padėčiai apšviesti amerikiečių, anglų, prancūzų ir kitoms vyriausy-bėms. Panašiai kryptimi dirba kartu ir didelės estų ir lietu-vių visuomenės organizacijos.

Šiandien dėka toms kovoms ir tarptautinių politinių įvy-kių raidai, Vakarai jau pripa-žįsta tą moralinę skriaudą; ku-ri yra bolševikų padaryta es-tams, lietuviams ir latviams.

Sekantį žingsniu yra iško-voti padėti, kuri, demokrati-nių Baltijos valstybių išlaisvi-nimo keliu, priverstų prie ma-terialinės skriaudos atitaisy-mo. Estai, kaip ir lietuviai, krašte ir tremty, tvirtai tiki, kad ateis laikas, kada Baltija, panašiai į mitologinį paukštį feniksą, gims laisva ir nepri-klausoma iš melo ir smurto chaoso.

Prasidėjo okupacija, kokios tauta net savo istorijos sun-kausiai laikais negalėjo įsi-vaizduoti. Ir šiandien Estijoje vyksta tas, ko nepajėgė pada-ryti nei kryžiuočių ordenas, nei caro žandarai, — būtent: estų sielos žudymas. Tačiau estai, kurie savo moderninę kultūrą, savo valstybinę kon-stituciją ir savo socialinius idealus gavo iš Vakarų, nori gyventi ne po antieuropiešku jungu, bet laisvoje sąjungoje su Vakarais. Todėl jų įgesiu yra šiandien, daugiau negu kada nors praety, vienas vie-nintėlis laukimas to, jų epe išpranašauto gaisro, kuris pa-dėtų vėl atkovoti sau teisę gy-venti kaip laisva tauta Vaka-rų humaniškoje bendruomen-ėje.

Estų legendose yra pasako-jama, kad senovės lietuviai da-rydavo užgrobimo keliones į estų žemes. Tačiau tos kelio-nės neturėjo nieko bendro su krašto užkariavimu, jos tarnau-vo kaip ir grožio idealu. Atvy-gę, lietuviai viliodavo įsta-biais gintariniais papuošalais estų moteris. Jeigu toks gun-dymas jiems nepavykdavo, jie jas pagrobdavo ir išveždavo į Lietuvą.

Istorija pažįsta vien tik draugiškus estų-lietuvių san-tykius. Šis abiejų pusių ben-dradarbiavimas tautinių inte-resų prasme, prasidėjo 19 šimt-mety, jis buvo jau sąmonin-giau kultivuojamas dabartinio šimtmečio pradžioje.

Visos tautos aukomis estai pastatė Talline didžiulį "Esto-nios" teatrą, kurį šiandieninė-mis sąvokomis galima būtų pavadinti dangoraižiu. Tokio nacionalinio centro kūrimas buvo estų dvasinio savaranki-mo manifestacija prieš caro valdžią.

Į iškimingą teatro atidary-mą 1913 metais atvyko kun.Tomas Valžgantas, kuris svei-kinio estus lietuvių tautos var-du.

Vėliau, laisvei švintant, es-tų ir lietuvių politikai kartu kovojo užsienyje už pripažini-mą.

Statinėj per Atlantą

Vienas ispanas, bandydamas pasekti dr. Bombardą, kuris neseniai perplaukė Atlantą gu miniam laivelyje, maitindamas tik žuvimis, ketina per-plaukti vandenyną "statinėje".

Fernando Mayolas Garcia, taip vadinasi šis vienišas na-vigatorius, ruošiasi išplaukti iš Las Palmas nedideliame laivelyje, panašiam į statinę, 7 pėdų ilgio, kuris sveria tik 160 svarų ir turi 10 pėdų aukščio stiebą su trikampė bure.

Sovietų pavyzdžiui

Bulgarijos parlamentas pri-ėmė įstatymą, pagal kurį, pa-bėgusieji iš Bulgarijos auto-matiškai kaip išdavikai užsi-traukia mirties bausmę, gi li-kusieji Bulgarijoje šeimoms na-riai gali būti nubansti iki 10 metų kalėjimu konfiksuojant visą turta.

Šitas įstatymas yra kopija sovietiškojo, kuris buvo pas-keblbtas 1931 metais.

Bulgarija yra pirmoji iš sa-telitų, kuri išvedė šį įstatymą.

ma de jure Baltijos valsty-bėms. Nepriklausomybės me-tais kultūrinis ir politinis ben-dradarbiavimas igavo gražių tradicijų formą. Politinė Bal-tijos kraštų antate buvo dė-ka tuometinio Lietuvos užsienio reikalų ministerio ir dabar tinio Lietuvos Diplomatijos Se-fo Stasio Lozoraičio atktyvu-mul pasirašyta Zenevoj 1935 metais. Dabar tremty estų dip-lomatai, su Estijos atstovu A-merikoje Johannes Kaiv, dir-ba kartu su lietuvių diploma-tais, kartu jie nenulktamai beldžiasi į Jungtinių Tautų sąžinę ir įteikia memorandum-us Baltijos kraštų padėčiai apšviesti amerikiečių, anglų, prancūzų ir kitoms vyriausy-bėms. Panašiai kryptimi dirba kartu ir didelės estų ir lietu-vių visuomenės organizacijos.

Šiandien dėka toms kovoms ir tarptautinių politinių įvy-kių raidai, Vakarai jau pripa-žįsta tą moralinę skriaudą; ku-ri yra bolševikų padaryta es-tams, lietuviams ir latviams.

Sekantį žingsniu yra iško-voti padėti, kuri, demokrati-nių Baltijos valstybių išlaisvi-nimo keliu, priverstų prie ma-terialinės skriaudos atitaisy-mo. Estai, kaip ir lietuviai, krašte ir tremty, tvirtai tiki, kad ateis laikas, kada Baltija, panašiai į mitologinį paukštį feniksą, gims laisva ir nepri-klausoma iš melo ir smurto chaoso.

Prasidėjo okupacija, kokios tauta net savo istorijos sun-kausiai laikais negalėjo įsi-vaizduoti. Ir šiandien Estijoje vyksta tas, ko nepajėgė pada-ryti nei kryžiuočių ordenas, nei caro žandarai, — būtent: estų sielos žudymas. Tačiau estai, kurie savo moderninę kultūrą, savo valstybinę kon-stituciją ir savo socialinius idealus gavo iš Vakarų, nori gyventi ne po antieuropiešku jungu, bet laisvoje sąjungoje su Vakarais. Todėl jų įgesiu yra šiandien, daugiau negu kada nors praety, vienas vie-nintėlis laukimas to, jų epe išpranašauto gaisro, kuris pa-dėtų vėl atkovoti sau teisę gy-venti kaip laisva tauta Vaka-rų humaniškoje bendruomen-ėje.

Estų legendose yra pasako-jama, kad senovės lietuviai da-rydavo užgrobimo keliones į estų žemes. Tačiau tos kelio-nės neturėjo nieko bendro su krašto užkariavimu, jos tarnau-vo kaip ir grožio idealu. Atvy-gę, lietuviai viliodavo įsta-biais gintariniais papuošalais estų moteris. Jeigu toks gun-dymas jiems nepavykdavo, jie jas pagrobdavo ir išveždavo į Lietuvą.

Istorija pažįsta vien tik draugiškus estų-lietuvių san-tykius. Šis abiejų pusių ben-dradarbiavimas tautinių inte-resų prasme, prasidėjo 19 šimt-mety, jis buvo jau sąmonin-giau kultivuojamas dabartinio šimtmečio pradžioje.

Visos tautos aukomis estai pastatė Talline didžiulį "Esto-nios" teatrą, kurį šiandieninė-mis sąvokomis galima būtų pavadinti dangoraižiu. Tokio nacionalinio centro kūrimas buvo estų dvasinio savaranki-mo manifestacija prieš caro valdžią.

Į iškimingą teatro atidary-mą 1913 metais atvyko kun.Tomas Valžgantas, kuris svei-kinio estus lietuvių tautos var-du.

Vėliau, laisvei švintant, es-tų ir lietuvių politikai kartu kovojo užsienyje už pripažini-mą.

ESTŲ LAISVINAMIEJI VEIKSNIAI

Vasario 24 d. estai šventė savo nepriklausomybės šventę. Linkėdami iš savo pusės ben-dro likimo draugams juo dides-nės sėkmės kovoje už savojo krašto laisvę, čia dedame pasikalbėjimą su ats. pulk. L. Jakobsonu, estų Laisvės Kovo-tojų Sąjungos "Voitleja" pir-mininku Baltų Tarybos nariu, kuriame nusiviečiama, kaip yra organizuotas estų lais-vinamasis darbas ir kaip ben-dradarbiauja jų veiksniai.

1. Kaip yra susiorganizavę estų laisvinamieji veiksniai? — 1952 m. pabaigoje JAV su-daryta estų emigracijos veiks-nių centrinė taryba, kuriai priklauso daugumas estų trem-tinių atskiruose kraštuose or-ganizacijų, išskyrus ERN (Es-tų Tautinę Tarybą), kurios centras yra Stockholme. Be šių pirmaujančių politinių veiksmių, JAV prieš 3 metus į-sikūrė ir estų karo veteranų sąjunga "Voitleja". Sąjungos tikslas — kova su komunizmu ir Estijos valstybės atstaty-mas. Ši organizacija, kuri bendradarbiauja su latvių ir lietuvių atitinkamomis orga-nizacijomis, yra geriausias lai-das būsimajai Pabaltijo Vals-tybių Sąjungai arba Federacijai sudaryti.

2. Estų — lietuvių santykiai. — Rysiai tarp Estijos ir Lie-tuvos nuo senų laikų yra buvę tampaūs ir geri. Jie niekad-os nebuvo nutraukti ar susilpnė-ję. Tačiau abipusiai ekonomi-niai ryšiai tarp mūsų kraštų praeityje nebuvo pakankamai išvystyti, nors daugelyje eko-nominio gyvenimo sričių abie-jų kraštų ūkis tiko bendradar-biauti. Čia pažymėsiu tik E-ti-jos degamųjų skalūnų, naftos ir focforito pardavimą Lietu-vos vidaus rinkai. Kultūriniai abiejų kraštų ryšiai taip pat galėjo būti tampauresni. Abiejų mūsų kraštų jaunimas per pa-skutinius metus gavo pažinti beveik visą Europą — tačiau mes pamiršome susipažinti su savo kaimynų kraštais, o kai-mynai ryšiai svarbesni už vis-us kitus. Sistematingas jau-nimo tarpusavis supažindini-mas būtų prisidėjęs prie dides-nio tarpusavio supratimo. Kuo mums padėjo ryšiai su Vaka-rais? Sprendžiamą valandą Pa-baltijo tautos buvo paliktos vienos ir turėjo gintis pačios. Dėl to mes, dar emigracijoje būdami, privalome tarpusavi-rysius puoselėti. Šie tarpusavi-ryšiai sudaro kertiinį ak-menį, ant kurio galima statyti baltų tautų bendrus ateities rūmus.

3. Pabaltijo Valstybių Fede-racijos (Estijos, Latvijos ir Lie-tuvos) perspektyvos.

ESTLANTIS

HENRIK VISNAPUU
(Tysliavos vertimas)

Ei, demonai juodieji nelemtieji, Tebus jums šlandien pergalės puota. Tebus jums šlandien malonumas, — Suplėšykite paskutinį vyriškumo vilties žiedą.

Estija — mano gimtinė, Seniai nuskenusio didžiulio kontinento liekana, Sala, kurią tebeskalauja Rytų — Vakarų okeanas, Paskutinis mažytis kampelis, paskutinė užsispyrusi pakran-tė praecies.

Broliai suomiai jau nuskendo skandinavuos. Viso labo broliams suomiems, S. O. S. Niekas jau nesiteirauja — Veltui lauklame atsakymo.

Jau tūkstančius mylių prarijo vanduo, Tik kur-ne-kur dar kyšo čeremisų ir vėpsų salelės. S. O. S. Skenduliais pavirsim ir mes. Iš Rytų — Vakarų jau atūžia ciklonai, Zingsnis po zingsnio, vis trupa ir griuva mūšiskiai krantai, Iš lėto patvinsta ir dirvos, ir pievos, ir girios, Ir artinasi paskutinė, leliamoji valanda.

Jei bent pečiai galėtume paremti krantus, Su šautuvu venoj ir kastuvu antroj rankose Pasistatyt tyrtovos, —

Deja širdyje dar būtų man lengviau. Gal, su ginklais rankose mes tampam žvėrimis, Ir dėl stokos erdvės mes ryjam vienas kitą.

Gimtinės židinio nebėr nei man, nei Syrje pauksčiui. Po Estijos dangum tik juodvarnių būriai... Poeto džiaugsmas ir svajonė baigiasi sprogimų ugnyje.

S. O. S. Komedija be prasmės, Estlantis.

Apie Pabaltijo Uniją ar-ba Federaciją — kaip šį vaiką ir vadinsime — yra nemaža parašyta ir pasakyta — de-ja, dar vis per mažai. Nepakanka, kad Pabaltijo Sąjungos mintis diskutuojama baltų tremtinių tarpe. Ši idėja turi pasiekti plačiausias baltų tautų mases, kad ši mintis tartų gyva visų baltų mintijimų dalimi. Yra be galo svarbu, kad visi trem-tinių sluogsniai šią idėją įsasa monintų ir ją kuo plačiausiai propaguotų. Tuomet bus daug lengviau, kartą sugrįžus, šia idėją įgyvendinti.

Mano supratimu, šį klausimą svarstant, reikėtų visados pradėti nuo tų momentų, ku-rie yra mums visiems bendri, pradėti nuo to, kas jungia, bet ne nuo to, kas skiria, nuo bū-tinio reikalo tokia sąjunga su-daryti. Kai visos baltų tautos kartą bus giliai įsitikinusios bendros sąjungos reikalingu-mu, ateityje mūsų teisininkams ir ekonomistams nebe-bus jokių sunkumų padėti ben-drus ir sveikus tokios sąjung-os pagrindus.

Baltijos Valstybių Sąjungos arba Federacijos idėja — ben-dro ateities gyvenimo form-os sukūrimo idėja, todėl ir reikia ją kuo plačiausiai nagri-nėti spaudoje, paskaitose ir pabrėžti visokiomis progomis. Pabaltijo Sąjungos idėja bus pirmasis etapas Jungtinių Eu-ropos Valstybių kūrimo kryp-timi.

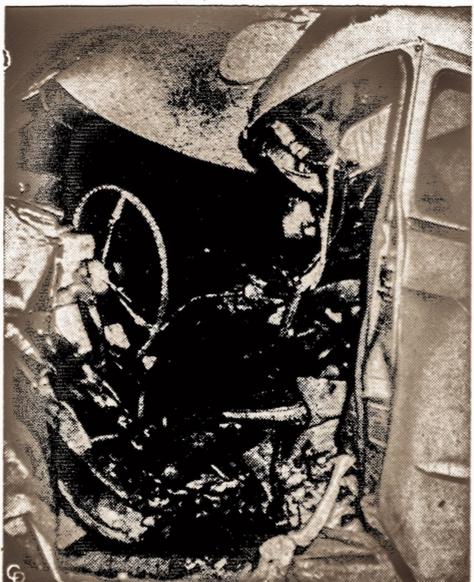
4. Ką galėtumėte pasakyti dėl neseniai sudarytos estų

egzilinės vyriausybės Stockholme?

— Galima tik apgailestauti, kad dalis estų tremties vado-vų pradėjo žygiuoti politinės izoliacijos kėliais užuot ieško-jų kelių į bendrą apjungimą. Norvegijos sostinėje sudary-toji estų egzilinė vyriausybė jau atstovauja tik nežymiai daugumai. Jeigu dabar tremti-nių daugumos atstovai taip pat sudarys egzilinę vyriausy-bę — kas gali stebėtis? Klau-simas tik tas: ar iš viso nebu-vo galima to išvengti, ar ne-buvo galima surasti kompro-miso?

Tenką labai apgailestauti, kad tokiu svarbiu klausimu estų tremties politikai pasida-vė aištoms. Juk tremties są-lygos reikalauja centralizuotos vadovybės, reikalauja vyriausios politinės institucijos. Lie-ka neatsakytas klausimas, ar surastoji forma atitinka mo-mento reikalavimus ir ar ne-vertėjo ieškoti kitokių kelių.

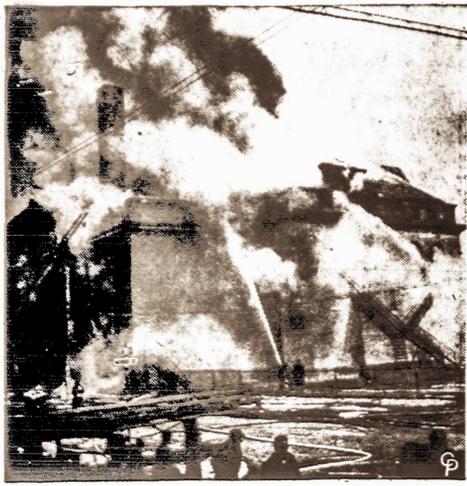
Apie 60 mil. amerikiečių gali būti stebukladariai. Jūs gal esate vienas jų. Bet kuris asmuo nuo 21 iki 59 m. am-žiaus, sverias daugiau 110 svarų gali pateikti duodamas kraujo Korėjoje kariaujan-tiesiems kariams gyvybės iš-gelbėti. Tai galite atlikti jums patogiu laiku savo American Red Cross Centre.

DAUGIAU NEGU KARE. Automobilų katastrofoje kas-met žina daugiau žmonių negu Korėjos kare.

Anglas Jack Coulton džiaugiasi laimėjęs futbolo lažy-bose 303,000 dolerių čekį. Jis lošia jau 30 metų.

SPEJO IŠGELBĖTI. Albany, N. Y. staiga užsidegė mokykla, bet laiku davus alarmą, pavyko išgelbėti visus 400 vaikų.

Mažasis Don Camillo pasaulis

(Atkeltas iš 5 pusl.)

dienas bandydamas visus budus nusiplauti nuo veido raubonus dažus, tačiau nieko. Bet kaip negalima visą laiką pasilikti namuose ir reikėjo išeiti, žmonės jį praminė "indėnu". Don Camillo mokėjo pakurstyti žarijas ir "indėnas" pasidarė žalias iš pykčio.

Vieną vakarą, grįždamas iš daktaro, pamatė, kad klebonijos durų rankena ištepta limpančia ir labai smirdančia medžiaga... Bet jis pamatė per vėlav, kai jau paėmė už rankenos. Ilgai nesišokdamas kas tai padarė, jis tiesiai nuėjo į kavinę ir, susiradęs "indėną", su ištepta ranka skėlė į veidą su tokiu smarkumu, kad dramblių galma būtų nuverstas nuo kojų.

Tokie dalykai tuojau įgauna politinį atspalvį ir kaip Gigot, to buvo ne vienas, don Camillo sutrupino ir šypulius vieną suolą, pritrenkdamas šešis komunistus.

Po šio įvykio turėjo išsikšti vyskupas ir jis nutarė kuriam laikui don Camillo pasūsti pasifisėti į kalnus, o jo vietą duoti kitą jauną kunigą.

Kada kita diena don Camillo atėjo prie altoriaus atsiveikinti su Kristumi, jis paklausė:

— Argi aš padariau tokį didelį nusikaltimą, kad esu reikalingas išstėrimo?

— Taip.
— Vadinasi aš visus žmones prieš save sukėliau.
— Visus ir net patį save.

Apie trečią valandą miestelio gatvės buvo kaip išmirusios. Langinės uždarytos. Komunistai buvo išpėję gyventojus, kad niekas don Camillo nelydėtų.

Ir kada už vagono langų dingo varpinės vaizdas, don Camillo atsidūvo:

— Net ir šuo manęs nepalydėjo. Aišku matyti, kad aš buvau blogas.

Traukinys nors vadinosi ekspresu, sustodavo kiekvienoje mažoje stotelėje. Kada jis sustojo už keturių mylių nedidelėje Bassetta stotelėje, kur buvo tik keturi namai, jis pamatė perone susirinkusius visus savo parapijiečius.

— Peppone žmonės mus prigrasino, kad nesirodymėme gatvėje, tad mes čia atėjome.

Kai traukinys pajudėjo, don Camillo jau nebuvo toks liūdnas kaip pirma. Jis buvo apkrautas dovanomis: gėlimis, sūriais, vyno bonkomis, vištomis... Gursknotamas iš vienos bonkos jis tik priekaištavo, kaip Peppone galėjo taip pasielgti.

Už ketvirčio valandos traukinys sustojo paskutinėje jo parapijos Boscoplanché stotelėje. Jis išgirdo, kažkas jį šaukia. Iškišęs galvą pro langą, pamatė perone stovintį Peppone su orkestru ir būriu savo žmonių.

Mėras pradėjo sakyti kalbą: — Pirm apleidžiant mūsų valstiaus teritoriją, aš noriu išreikšti visų gyventojų link-

MANO GERIAUSIAS DRAUGAS

Ištrauka iš Jurgio Savickio naujausių apysakų "Sapnas"

Siandien mes dengiame stogą.

As ir piemenukas. Vienatinis mūsų ūkyje išilkes darbininkas. Daugiau darbininkų ūkyje nebėliko. Tiesa, ūkyje dar esama kumečio. Bet jis liko mums visiems ūkyje kaip kažkokis mitas. Jo nėra. Jis visuomet slapstosi kažkur ir niekas jo niekur nemato. Šiaip, aišku, jis turi išlaikyti savo seimą. Kai jis pasirodo kada ūkyje, mes tik stebimės, kad ir jo dar čia esama.

As dar niekuomet nebuvo dengęs šiaudinio stogo. Bet dabar darbas sekasi. Užnešu ant stogo kūlius. Piemenukas man padeda kūlius sutarstyti ir paduoda vityles šiaudams prie karčių prireisti. Tai ir vikas. Tai ir stogas! Nes jeigu imtų rudenio per stogą lyti, būtų visai nepatogu. Juk as dabar vienintelis šio ūkio savininkas.

Tėvas bus visai nuvargęs ir išvykęs su motina pas tolimesnius gimines. Mes abu dabar su piemenuku kaip ir mokomės šio keisto amato.

Kad stogas taip apires, nemaža bus prisidėję tie patys kareiviai. Vis praardydami stogo šiaudus pažūrėti, kur esama priešo.

Kai mes su piemenuku buvome patoje darbo įkaitėje, per laukus plačia grandine varėsi vokiečių kareiviai. Jie ėjo šiaja grandine, neišleisdami vienas kito iš akių. Ėjo atkišę šautuvus, tarytum per kokias didžias suorganizuotas medžiokles. Jie medžiojo po visą sodybą. Iš neįpratimo ir nuolatinės tylos dabar čia atrodė kaip kokioj mūgėj. Vyresnysis pasišaukė mane. Labai įkyriu balsu jis ėmė kibti į mane, ar aš nesu matęs tūlo "Makaro". Mūsų apylinkėse pragarsėjęs žudikas. Tarytum, aš būčiau to Makaro koks bendradarbis. Kiti, njeikieno neprašomi, pasileido lاندžioti po visus sodybos užkampius. Tarytum jie, bet ne mes, būtų čia šeimininkai.

Ir dabar, ant ligo pasaito sunertus, kaip žemuooges kokias ant smilgos sukabintas, vedėsi vokiečiai per pievą du sugautus vagis. Tikriausia paskutinį kartą vaikščiojančius mūsų skaisčiomis pievomis.

Vokiečių pareigūnai priėjo prie mūsų. Mūdiems su piemenuku atrodė—tik darbo kludyti.

Kareiviai paplito po visą sodybą. Iš neįpratimo ir nuolatinės tylos dabar čia atrodė kaip kokioj mūgėj. Vyresnysis pasišaukė mane. Labai įkyriu balsu jis ėmė kibti į mane, ar aš nesu matęs tūlo "Makaro". Mūsų apylinkėse pragarsėjęs žudikas. Tarytum, aš būčiau to Makaro koks bendradarbis. Kiti, njeikieno neprašomi, pasileido lاندžioti po visus sodybos užkampius. Tarytum jie, bet ne mes, būtų čia šeimininkai.

Bet jie vis savo: — Makaras turi būti čia. Tamsta turėjai jį matyti.

— Giraitėje jis išspruko mums iš rankų. Kaip žemė bus jį prarijus.

— Žiūrėkite kur kitur. Gal kumetynėje.

— Žiūrėjome. Nėra.

— Makaras čia? Tai negalima. Tai net juokin-ga. Mes būtume jį pamatę. Toks žmogus! Mes dirbome visą dieną čia prie stogo.

Vokiečiai šį kartą patikėjo. Vokiečiai vėl pasinėse plačia grandine mūsų pievų sūkoti.

Nepasisekimas juos maudė. Toks piėšikas sprukte išspruko jiems iš nagų.

— Makaras buvo bailsus žmogus. Jis yra virtęs visais legendariniu girliu.

Eidami pievomis, vokiečiai sukėlė pempes. O aš vis piemenukui: — Tiek laiko sugaish! Tiek darbo dar. Buvau nepatenkintas.

As lipau į stogą, vos patempdamas kelis sunkius, nuo žemės paimtus kūlius. Tik darbas, man atrodė, ko nors vertas. Kuo pasidarytum žmogus be darbo?

— Labas!
— Na, ar nesakiau, kad ateisiu...
Kažkas mandagiai kalbėjo į mane. Tai būta Makaro. Jis buvo ant stogo.

Jis linksmai žiūrėjo į mane. Jis buvo kumečio trinityčiais apsilvėkęs ir su kumečio kepure.

— Kaip lengva tuos jūsų vokiečius apgauti! Vienoje rankoje jis laikė vitylių pundeį. Neva dirbo, kita slėgė prie stogo piemenuką.

— Toks didelis vagis, pirštus vaikams laužyti. Vaikas verkė. Man atrodė dabar, kad viskas nuėjo jo velniui. Nėt mūsų gvybybė. O klėties stogas?

Stogas. Klėties. Ūkis? Ir visa mūsų pirmykstė tvarka.

Makaro būta stipraus vyro. Gerai sukirpto ir gana gražaus. Jo švarkas buvo mėlyno šejoto. Ir gražiai pasiūto. Tik krūtinė atlapa. Krūtinė buvo be marškinių.

Vienoje ausyje tabalavos gero svorio auskaras. Jis žiūrėjo į mane, lyg egzaminuodas. Vadinasi, ar atlaikysiu jo žvilgsnį? Tiesą pasakius, žvilgsnis buvo nekoks. Tas daiktas labai disharmonizavo su jo visa figūra. Pirmąkart pasijutau labai negerai.

— Kurios mergelės taip? — Numojau į auskarą. — Negimė dar manoji.

— Gerai gyvenate! Reikės kada prižiūrėti tą jūsų ūki.

— Ūkj? Nebeliko to jau "ūkio".

— Mes mokame paspausti.

Makaras, matyti, džiaugiasi, kad kas su juo kalbasi ir dar kalbasi pamanoma rusų kalba. Bet ne koku ten žrgonu, kaip dažniausiai kalbėdavos su juo žmonės.

Atrodė, Makarui čia viskas patiko. Jis visai nenorėjo lipi nuo stogo nei iš mūsų ūkio eiti! Staigiai Makaras pastebėjo mūsų šunį. Šunį jis irgi išidėmėjo.

— Šuo, pamatęs svetimą ir neįdomų žmogų, dulinoliau nuo jo.

— Zinau, sunų mes nemėgstame.

Rusų belaisvis dar rimčiau apžiūrėjo savo revolverį ir zongliavo su juo delne. Tarytum žaidė, kaip vaikas ir tik be reikalo aržino šunį. Man net šūsu pasidarė. Man iš karto neaišku buvo, ko belaisvis nori.

Saudyti į šunį, kai čia pat vokiečių esama? Tai tik jau neįsimintinga.

Makaras švilptelėjo. Jis dabar nutarė atsiveikinti su mumis. Jis nepasakė mums jokio: sudiev ar savo švelnaus: bay-bay! Ir niekam rankos nepadavė, kaip tikras girių plėšikas. Ėjo į girias.

Į Makarą buvo atremti du šautuvai.

Vokiečiai buvo palikę mūsų ūkyje slapstyti du savo kareivius. Susigūžę pagrovyje, jie sekė, kas čia galėtų darytis šiame ūkyje. Vokiečiai irgi buvo pramokę karo.

Vokiečiai iššovė į viršų. Vokiečių kareiviai jau buvo gana toli nubridę pievomis...

Makaras guli suristas klėtyje. Suristas drūčiai, kad neištrūktų. Dėl tikrumo vienas kareivis dar nubėgo pasitikti savųjų. Kitas liko prie sulimtojo. Toliau žingsniuoti dabar po pievas vokiečiams kareiviams atrodė nebėra reikalo. Makaras sugautas! Tarytum ši žinia būtų išnešota vėjo po visus pievas.

Suspaikiusiu saugoti kareiviu mudu šnekučiuojamės, nieko geresnio neturėdami veikti. Šnekučiuojamės apie karą. Karas karu, o aš dar vis baksnuoju stogą. Velku kūlius. Neuzdengsi, kurioje dar priliis.

Kaip visi man truko! Dirbti negalima. Vokiečių kareivis sako:

— Dengti stogą šiaudais kultūringoje šalyje neįpritinka. Tai didelis nekultūriškumo požymis. Pas mus, pavyzdžiui, stogai dengiami tik cerpėmis ir skarda.

— Žiūrnt, kurioje Vokietijos provincijoje.

— Visur.

— Aš žinau, kad ir Vokietijoje esama šiaudinių stogu...
— Negi? — Jis man kaip ir netiki.

Jam tai naujiena. O man atrodė, stogas kaip stogas, kad tik galima po kuo prisiglausti.

Kareivis visdėlto man šiek tiek padeda tempti, bečiulpdamas savo pypkutę.

— Kad tik savo pypkute man paskutinio stogo nepadegtum. Tuomet neliktų nė šiaudinio.

— Argi aš kvailas. Aš irgi katalikas. Aš pats iš ūkio ir žinau, kaip su ugnim apseliti.

Į karo laimėjimą jis vis mažiau tikėj. Karo nelaimėšią vokiečiai! Jis paprastas žmogelis.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. Murray Hill 8-8677
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 3710

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STeleng 9-5285

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I. N. Y.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. Virginia 9-0476

T. SAVICKAS, M. D.
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APplegate 7-6429

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

DR. JANINA SNIĖSKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAYlor 7-8231

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7th Street
New York, N. Y.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buopės Berlyno universiteto kliniki prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTHERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydymo
Priėmimo val. ntr. treč. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) 220 East 12th St.
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th St., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT
LEONA IR JUOZAS PETRAICIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTOS IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASIRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MISIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Ūžeiga, kur visį myli užėiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiais būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 8-6322

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 8-6322

SPORTO GYVENIMAS

Redaguoja KESTUTIS CERKELIONAS

AUSTRAI NEW YORKE PRALAIMĖJO

Pirmajam siemet futbolo svečiui iš Europos nepavyko Amerikiečių Soccer League ir DAFB rinktinė nugalėjo Vienos Rapid 4-3 (3-3). Beje, Rapid vienuolikė ne tiesiai iš Austrijos — jau pora mėnesių kai ji bastosi po pasaulį. Pradėjo nuo Turkijos, vėliau (pro New Yorką) austrai buvo pasiekę Pietų Ameriką, kur jie gerokai nukentėjo. Į New Yorką Rapid atskrido iš Venecuėlos sekmadienio rytą ir po pietų jau žaidė Dexter Park.

Jei šios rungtynės įbloskė gerokai entuziazmo į amerikiečių galvas, tik sveikintina. Gal būt, tai paspartins didesnę susidomėjimą. Tik galima, kad tokio pobūdžio futbolo demonstracija buvo įkista į labai jau neskoningus rėmus. Čia tu rime galvoj Dexter Park, kuris, gal būt, tinka liaudiško pobūdžio automobilių lenktynėm, bet nieku būdu futbolui.

Amerikiečių rinktinė nustebino iš gerosios pusės. Ji sukojo labai energingai, tarytum taurės rungtynėse ir savo dalinį techninį nepribrendimą atsivėrė nuosirdžiu darbu bei ryžtingumu. Turėta visa eilė pajėgų iš Europos, Vidurio Amerikos ir vienuolikė žymiai pajėgesnė, nei kada nors anksčiau. Sakoma, kad JAV gimusių žaidėjų tėra buvę tik trys.

Vienos Rapid pasirodė žymiai susilpnintos sudėties ir veik visi žaidikai buvo labai atsargūs. Standartinis vartininkas Zemann, 38 kartus atstovavęs Austrijai, buvo sužeistas Pietų Amerikoje (kairioji ranka gipse) ir jį pavadavo Musil. Nors ir pakaitas laikomas vėnu iš stipriausiųjų, sekmadienį jis buvo negrabus ir lėtai orientavosi. Nebuvo nė įprastinių gynėjų poros: Merkel ir Happel (šis 34 kartus žaidė Austrijos rinktinėje). Juos pakeitė Gieser ir Kaffka, ypatingai pastarasis, buvo labai vidutiniai. Saugų linijoje spindėjo Hannapi, kuris kai keno yra laikomas rimtu kandidatu į pasaulio rinktinę, kuri šiemet žaistų su Anglija. Puolimui, kad ir susižeidęs, dirgavo Dienst, kuris išovė du gabalu, bet vėliau buvo priverttas pasitraukti į sparninius. Visur kur tinkas Gernhardt, sužeistas, šį kartą žaidė puolime.

Amerikiečių rinktinė gražių parodų parodė skotas Chalmers (Swiss FC), deja, netrukus grįžta į savo gimtinę pastoriauti (JAV viešėjo kaip teologijos studentas). Gynime geras buvo Milane (N. Y. Americans), neseniai atvykęs iš Anglijos. Nedaug nuo jo atsiliko kitas gynikas, Mundello (Brookhattan), kubietis, kuris domisi Lietuvių SK ir gal kita sezoną žais už mūsų šalis. Saugų linijoje kietai darbovosi Decker (Hakoah). Puolime vikriai sukinėjosi Athineos (Eintracht SC), įkirtęs tris įvarčius. Jam sėkmingai talkininkavo McLaughlin (Philadelphia Nationals) ir Chacurian (Swiss FC).

Austrai demonstravo išbaigtą kamuolio valdymą ir preciziškumą padavimuose, nors ne taip gausiai šaudė į vartus. Amerikiečiai buvo pasinešę į kietesnę žaidimą ir tel. sėjas McLean ne visada įžūrėdavo jų triukšmą rankomis.

Futbolo spektaklio žiūrėjo 11,000 mėgėjų ir, jei ne pasigaliėtina aikštė, tokių rungtynių lauktina ir daugiau. Po vienos pergalės dar negalima teigti, jog futbolas šiapus Atlanto jau yra daug pasiekęs, bet viena aišku, jog amerikiečiai yra pažangos kely. Čk.

SEKMADIENIŲ FUTBOLAS

Kovo 1 d. Lietuvių SK antroji vienuolikė turi pirmąsias rungtynes dėl Dr. Manning Cup. Mūsų kiai žaidžia su Great Neck. Vieta — Great Neck Memorial Field, Fairview Ave. ir Middle Neck Road, Great Neck, L. I. Pradžią 2:30 val.

Lietuvių SK pirmoji komanda kovo 1 d. nerungtyniauja.

TRUMPAI

● Gegužės mėn. New Yorkie viešės angliu Liverpool FC ir vokiečių FC Nuernberg vienuolikos. Be kita ko, jos sužais ir tarp savęs. Birželio mėn. laukiama Anglijos rinktinės, kuri numato atsigrębti už pralaimėjimą pasaulio pirmenybėse, kai JAV rinktinė laimėjo 1-0. Sakoma, taryk anglai neįvertinę amerikiečių ir naktį prieš rungtynes smarkiai vašinosis vienoje kasyklų bendrovėje pas savo tautiečius.

● DAFB New Yorkie atšventė 30-ties metų sukaktį. Tarp kita ko, buvo pagerbtas futbolio darbuotojas Dr. G. R. Manning, kuris yra kilęs iš Vokietijos. 1913 m. Dr. Manning buvo JAV futbolo delegatas FIFA posėdyje ir taryk JAV buvo priimtos į FIFA.

● DAF augstosios lygos iki šiol daugiausia pirmenybinių įvarčių yra įkirtę: Athineos (Eintracht SC) — 24, Ed Souza (German Hungarian SC) — 20, Lang (Newarko SC) — 19, A. Hritz (German Hungarian SC) — 18, Chacurian (Swiss FC) — 16. Iš Lietuvių SK pirmuoju eina Gražys su 11 įvarčiais.

● Iš DAFB augstosios lygos vartininkų kol kas sėkmingiausias Rotola (Elizabeth SC), per vienerias rungtynes vidutiniškai įleides 1.40 įv. Seka: Scott (German Hungarian SC) — 1.77 ir Chalmers (Swiss FC) — 1.87.

Dei korektūros. Pr. savaitę, rašant apie geriausiuosius pasaulio lengvatlečius, keletą kartų vietoj 1952 m. atspausdinta 1953 m., be to, Rhoden (Jamaica) 400 m yra prabėgęs 45,9 (ne 45,0).

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.

Laidotuvių Direktorai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel. LOCust 2-9229

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karsų.
Audeku dantis nuo \$95
Ažuolinis nuo \$250
Mahagoni med. nuo \$495
Metaliniai nuo \$385
Nemokama už kopyčią
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-8479

LATVĖ ADVOKATĖ

DR. JUR. SOPHIE BERZINS

Praktikavo Baltijos valstybėse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padeda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimų.
245 LENOX RD., BROOKLYN 26, N. Y.
ULster 6-4938

Tel. Evergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

68-38 Myrtle Avenue Glendale, N. Y.	185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing 219 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.	176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.	4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.	19 West Post Road White Plains, N. Y.

MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANNA'S BEAUTY SALON

ANNA SEEBERG, sav. estų tautietė
Patarnavimas sąžiningas.
Taipė 51 ir 52 St. New York 22, N. Y.
(Vis IRT Lexington Subway 51 St. Station)
Plaukų garbinavimas \$7.50 ir daugiau. Papuošimas aršakių ir blakstienų.
581 Lexington Ave., New York City
Telefonas PL 3-5067

Telefonas: EVERgreen 7-7411

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

KLEEN KOL COAL CO.
Angly, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

HENRY J. WONSON

(Vencevičius)
GENERAL INSURANCE
Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauna, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.
536 JAFFREY COURT, 189 MONTAGUE ST.,
Brooklyn 35, N. Y. Brooklyn, N. Y.
NI. 8-6222 TR. 5-5796

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS

NAUJAI ĮRENGTA KOPYČIA
22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.
Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVERgreen, 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

MARCY FUNERAL HOME, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KOPYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas, STagg 2-4409

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kal Capiello sąžiningai tarnauja visiems savo klientams.

Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Capiello krautuvėje.

Capiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ

706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE

JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ

(Parodė šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerastite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...

ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.

(Prieš Williamsburg Savings Bank)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-1954

ETTORE GALENO, Inc.

7954 METROPOLITAN AVENUE
MIDDLE VILLAGE 79, N. Y.
(Prie Šv. Jono kapų)

Paminklai ir nauzoliejai statomi visuose kapuose. Atdara kasdien, įskaitant sekmadienius ir šentadienius.
Sutaupysite, pirkdami tiesiog iš gamintojų.
Tel. DA 6-2356

Gyvoji Jėzaus Kristaus Bažnyčia

543 LEONARD ST., BROOKLYN, N. Y.
Maldos už ligonius kiekvieną sekmadienį, 3 v. p. p. Apas-talų darbai, 2-37. Kaip jie tai girdėjo? Tai plaukė jiems per širdis, ir tarė Petriui ir kitiems apaštalams: Mylimi broliai, ką mes turime daryti? 2-38. Petras tarė: atgailaukite ir krikštytės Jėzaus Kristaus vardu. Yra nuodėmių atleidimas — gausite Šventos Dvasios dovaną. Lietuviškos giesmės. Pamokslininkas D. Diskevičius kviečia visus atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Buvęs Rygos moteriškų kailinių siuvėjas
siūlo aukštus kokybės kailinius, kuriems medžiagą paruošia savo dirbtuvėje ir siuva moderniškai.
Moterims kailiniai urmo kainomis. Taip pat pertaisome iš senų į naujausius modelius. Patarnavimas sąžiningas.

ALEX DIMANTS

240 W. 29th ST. NEW YORK 1, N. Y.
Patogumui, prieš apsilankant prašome paskambinti LA 4-8298. Darbo valandos 8-10 ir ryto ir 3-6 v. p. p. Šeštadieniais nuo 8 iki 3 val. p. p.

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersal nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENISKOS

FOTOGRAFIJOS:

PORTRETO, SEIMOS, VAIKU, įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7 7083

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
Jamaica 6 7272

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVERgreen 7 8067

ANTHONY J. WESLAN
(VIZLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS

INSURANCE OR REAL ESTATE

Patarnavimas pas

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

S. P. Zubavičius

INCOME TAX, REAL ESTATE

111 AINSLIE STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonai:
EVERgreen 4-3049 ir
WESTfield 2-7174-J

Anne M. Sabliskas

Pirmoji Lietuvių
CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antrodieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v. ir pagal susitarimą
902 BELMONT AVENUE,
Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

JOSEPH VASTUNAS

Real Estate & Insurance
Paskolos namams
108-07 LIBERTY AVE.,
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

JONAS SUTKAITIS,

Laikrodininkas
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATASIUS

Ziedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS

Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, ziedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nerviškų ligų ir nerviškų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisūnėmiam 1 namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY,
South Boston 27, Mass.

M. and Z. Auto Collision Works

Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d. vė
BODIES & FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE DU CO
AUTO PAINTING REFINISHING
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai
TEPIMAS IR POLIARAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai
1506-16 MYRTLE AVENUE
Bet. Gates Ave. and Linden St.
BROOKLYN, N. Y.
J. MALDUTIS
Z. ZALIAUSKAS

New Yorkas ir Apylinkė

Das mums

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, lankydamasis Washingtono, ta rėsi su min. P. Zadeikiu ir prof. D. Krivicku dėl "Balto sios Knygos".

J. Audėnas ir dr. A. Trima. kas, Lietuvos Laisvės Komite. to nariai, renka studijinę me. džiagą Lietuvai liečiančiais ū. kniais klausimais.

Dr. J. Pajaujais, dirbęs Wash. ingtono Kongreso bibliotekoje, šventėms buvo parvažiavęs at. ostogų į New Yorką.

Valačią, Jono ir Antaninos, 65 metų amžiaus sukaktėiai pa. minėti, LSS ruošia balandžio 25 d. Amerikos Lietuvių Pili. ečių klube pobūvi.

S. Bacevičius su žmona Emi. lija, buvusia Salaviejiene, siun. čia mums linkėjimų iš saulė. tos Floridos, kur jiedu nuy. ko medaus mėnesėliui.

Petras Mikalauskas, o ne An. tanas, kaip klaidingai pažy. mēta praeitame Vienybės nu. meryje, dėkoja už puotą Mas. pethę.

J. Kralikauskas, žinomas Newarko biznierių ir veikė. dr. Jonas Basanavičius, su. praieita savaitę išvyko ato. stogų į Floridą.

A. Andriuskevičius, vietos laikrodininkas, papildomai pri. sidėjo prie 115 būrelio, remian. čio lietuvių gimnaziją Vokietj. oje.

V. Rastenis praeitą šeštadi. nį ALTS pirmojo skyrėius su. srinkime skaitė paskaitą apie dr. Joną Basanavičių.

K. Kudžma, N. Y. Skautų Vyčių Dr. vės Draugininkas vaidins svarbiausią — partiza. nių vadov — vaidmenį šį sekma. dienį įvykstančiame vaidinime Apreiškimo par. salėje. Vaidi. nime taip pat dalyvauja V. Ka. rečkaitė, A. Kundrotaitė, R. Kezys, E. Liogys ir St. Matyc. kas. Režiuoja Jt. Kidolius.

J. Krunklys, Vienybės agen. tas, praneša, kad praėjusį sek. madienį buvo paminėta iškil. mingai mirusio prieš 3 metus jo žmonos Marijonos sukaktis.

NAUJAS MENO VIENETAS

N. Y. Skautų Vyčių Oktetas vasario 22 d. su dideliu pasi. sekimu atliko meninę progra. mą Amsterdame, N. Y. Vasa. rio 16 d. minėjime. Oktetas kuriam akompanavo A. Mro. zinskas, net kelis kartus buvo kviestas kartoti. Amsterdame lietuvių labai nuosirdžiai ir vaišingai priėmė newyorkie. čius.

Oktetas šį sekmadienį užpl. dės dalį programos skautų me. no vakare Apreiškimo parap. salėje. Pasirodys su naujom. dar niekur nedainuotom dal. nom.

MOTERYS RUOŠIASI PAVASARIO BALIUI

Moteryų Vienybė jau pradėjo ruoštis tradiciniam Pavasario Baliui, kuris šiais metais įvyks gražioje Show Boat salėje, Jamaica Ave.

Įvykusio N. Metų sutikimo pajamų likutį Moterų Vien. ybės paaukojo: 25 dol. vienam sun. kiai sergančiam ligoniui su. šelpti ir 25 dol. einančiam mokslus studentui paremti. Abu sušelptieji yra naujaku. riai. A. K.

NEW YORKE ĮSIKURĖ MOTERŲ KLUBAS

vasario 21 d. New Yorke įsi. kūrė Lietuvių Moterų Klubas, kurio tikslas kultūrinis bendra. darbiavimas su moterų klub. ais.

I valdybą išrinktos: V. Jo. nuskaite-Leskaitienė, L. Bie. llukienė, V. Cecetienė, B. Rim. gailienė ir S. Narkellunaitė. I Revizijos Komisiją išrinktos: E. Štursienė ir dr. J. Šnieš. kienė.

Klubo pirmininke — V. Jo. nuskaite-Leskaitienė.

Garsusis lietuvių pianistas Andrius Kuprevičius, po dviejų sekmingų koncertų Chicagoje, kurie su. traukė tūkstantines minias žmonių, kovo 8 d. Town Hall, New Yorke, duoda koncertą, išpildydamas Bach, Brahms, Schumann, Chopin, Agurre, Debussy ir Čiurlionio kūrinius. Bilietus į koncertą jau galima gauti pas J. Ginkų Brooklyne ir A. Trečioką New. ark, N. J.

Maspetho lietuviai minės vasario 16

Kovo mėn. 1 d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. V. J. Atsimahny. mo parapiljos salėje, 64-25 Perry Ave., Maspeth, įvyks Lie. tuvos Nepriklausomybės 35 su. kakties minėjimas.

Kalbės prel. J. Balkūnas, Lie. tuvių Bendruomenės pirmi. ninkas ir K. Bielinis, Lietuvos Laisvės Komiteto narys. Meni. nėj daly dalyvaus dramos ak. torius K. Vaslauskas ir vietos parapiljos choras, ved. A. Vis. mino.

Jėjimo mokesčio nebus. Šlame minėjime dalyvauti visą lietuviškąją visuomenę kviečia

Amerikos Lietuvių Bendruo. menės Maspetho Apylinkės Valdyba.

KURIŲ GIMNAZIJŲ DIPLOMAI GALIOJA

Columbia universitetas New Yorke yra įstaisęs įstaigą ver. tinti užsieniečių kredencia. lams. Lietuvių Studentų Są. junga patyrė, kad studentai, turinčiam lietuvių gimnazijos diplomą, išduotą prieš 1945 metus rekomenduojami uni. versitetiniai kreditai (advanced standing) nuo vieno iki dvie. jų metų. Galutinis įvertinimas pagal individualinius aspektus. Gimnazijų tremtyje mokslo lygis laikomas žemesnis už gimnazijų Lietuvoje lygį ir to. dėl užkaitos mažesnis.

ISNUOMOJAMI DU gražūs kambariai lietuvių namuose, esančiuose puošnioje reziden. cinėje užmiesio dalyje. Dėl informacijų, kreiptis į Vien. ybę.

TARĖSI LIETUVOS ŪKIO ATSTATYMO REIKALAI

Sausio 23 d. New Yorke po. sėdžiavo Lietuvos Ūkio Atsta. tyimo Studijų Komisijos, Pre. kybos — Ekonominė sekcija. Pirmininkavo komisijos ir sek. cijos pirm. J. Audėnas. Daly. vavo J. Pažemeckas, K. Bieli. nis, A. Trečiokas, V. Vaitiekū. nas. Buvo svarstomas "Ūkio struktūra būsimoj Lietuvoj". Klausimą referavo dr. A. Tri. makas.

Prelegentas mano, kad Lie. tuval teks prisilaikyti netie. sloginio ūkio rikiavimo prin. cipo. Teksią stiprinti atsiremti į v. luomeninio ūkio pagrindus. Jo nuomone Lietuvos ūkyje teks apimti valstybei 25%. kooperatyvams 25% ir kital. laisvai iniciatyvai 50%.

Be abejo, pereinamajame laikotarpyje daugiausiai būsi. a valstybės rankose, nes atgavus laisvę, krašte tebebus viskas suvalstybinta, tad bolševizmo padariniai negalėsia būti per. kelias dienas išlyginti.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS

Moteryų Vienybės biznio su. sirinkimas įvyksta antradienį, kovo 3 d., 8 val. vak., p. Dam. kuviėnės rezidencijoje, 86.04 94th St., Woodhavene. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

SIŪLĖ UZPIRKTI MISIAS

Įvykusiame BALFo valdybos posėdyje, direktorius J. Gin. kus pasiūlė užpirkti misias už sergantį BALFo pirm. kan. J. Končią, kuris vis tebeguli li. goninėje, vėžio kankinamas.

STUDENTŲ REGISTRACIJA

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba skelbia, kad artėjant Centro Organų rinki. mams, nariams nutatomą pa. skutinę registracijos dieną š. m. kovo 7 d. Registruotis pas valdybos sekretorių R. Maželį, 1306 W. Main St. Urbana, Ill.

New Yorko Skautai rengia **SĮ SEKMADIENĮ, KOVO 1 D. 6 VAL.** APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJ, N. 5th & Havemeyer Sts. **MENO VAKARĄ — KONCERTĄ** Programoje: vaidinimas "Paslaptingo žonoje" (40 min.), N. Y. Skautų Vyčių Oktetas su A. Mrozinski ir N. Y. tautinių šokių trupe, vad. p. Matulienė. Įzanga 1 dol.

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS SALĖ SEIMYNIŲMS PRAMOGOMS 158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9737

Priilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue, BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EVergreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krau. tuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

PIRMĄ KARTĄ NEW YORKE!
PIANISTO ANDRIAUS **Kuprevičiaus KONCERTAS** RENGIAMAS **TOWN HALL SALĖJE,** (43rd STR. TARP 6th AVE. IR BROADWAY, NEW YORK, N. Y.)
Š. m. kovo 8 d. sekmadienį 3 v. p. p.
Bilietai iš anksto gaunami J. Ginkaus krautuvėje, Brooklyne ir A. S. Trečioko istaigoje, Newark, N. J.

Mazalaitei paskirta literatūros premija

Lietuvių Rašytojų Draugijos juri komisija, sudaryta iš pir. mininko Vinco Ramono, sek. P. Gaučio ir narių Antano Rū. ko, Stasio Tamuličio ir Gra. zinos Tulauskaitės, vasario 22 d. posėdyje, Lietuvių Rašytojų Draugijos 1952 m. grožinės li. teratūros premiją 500 dol. tri. mis balsais paskyrė Nėlei Ma. zalaitei už legendų knygą "Gin. tariniai vartai".

Pasaulio Liet. Žinynas palankiai vertinamas

Iš iki šiol spaudoje pasiro. džiusių aprašymų pastebėta, kad P. L. Žinynas gana pala. nkiškai vertinamas, nors iš poros kolonijų ir buvo pranešimų, kad yra šokių tokių netikslu. mų organizacijų vadovybių ap. rašymuose. Tie netikslumai atsirado daugiausia dėl to, kad tų organizacijų vadovybės ne. pasirūpino reikiama žinia. da pateikti, o pašaliniamis nevisa. da pavyko tiksliai informaci. jas gauti.

Jau vien tas faktas, kad dauguma prenumeratorių už. sisakė po antrą egzempliorių, o vienas kitas net po tris, daug pasako.

Gauta eilė palankių atsilie. pimų.

Daugelis labai interesuojasi skyrū, kuriame plačiai išgvil. denta J. A. Valstybių imigra. cijos procedūra naujoje 1952 m. Imigracijos ir Pilietybės Is. tatyimo švietimo. Pietų Ameri. koje, Australijoje ir kitur atsi. dūrusiems ir J. A. Valstybes patekti besvajojantiems tos ži. nios ypatingai naudingos.

Kiti vėl džiaugiasi skyrū, kuriame smulkiai ir supranta. mai išaiškinta J. A. Valstybių mokyklų sistema. Tas skyrū y. patingai naudingas tiems, kurie turi priaugančius vaikus ir ruošiasi juos mokslus leisti. Vi. suomeninkui ši knyga yra neįkainuojamos vertės dėl jo. je esamų viso pasaulio lietu. vių įstaigų, organizacijų, laik. rasčių ir kultūrininkų adresų.

P. L. Žinynas gaunamas lie. tuvių knygynuose, pas platin. tojus, arba tiesiai iš redakto. riaus: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 st., New York 24, N. Y.

MIRĖ ONA URBAITIENĖ

Vasario 20 d. savo namuose 188 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y., mirė Ona Urbaitienė, gi. mumi šėgauskaitė. Buvo pašar. vuota Juozo Garšvos koplyčio. je. Palaidota Alyvų kalno ka. pinėse vasario 24 d.

Vėlionė ligus metus gyveno Brooklyne, ji buvo plačiai pa. žįstama lietuvių tarpe. Paliko vyrą Antaną, sūnų Antaną ir Albertą ir dukrą Antaniną Ka. leldes, brolių Benediktą Sche. gauską, seserį B. Rakauskiene, Chicago, Ill., V. Kasparkienę, Detroit, Mich. ir S. Kukunienę, Brooklyne.

Vėlionė tauri Lietuvė, su sa. vo vyrų gražiai užaugino abu sūnus, kurių Antanas dirba namų taisyimo ir dažymo biz. nyje, o Albertas turi rūbų ir kitos aprangos daiktų didžiul. e krautuvę Schenectedy, N. Y. Be giminių, vėlionė pasku. tinę pagarbą atiduotį Garšvos koplyčioje rinkosi daug jos draugų ir pažįstamų.

Į kapines vėlionę Oną lydėjo giminės ir gausus būrys drau. gų. B.

REIKALINGA namų prižiūrė. toja, kad ir nemokanti angliš. kai, valyti ir prižiūrėti gydyto. jo butą, Long Beach, L. I. Šel. ma iš dvejų asmenų. Gaus kambari, valgi ir atlyginimą. Dr. J. Samostie. Tel. AL 4-4437. Kreiptis antr. ketv. ar penkt. nuo 11 iki 6 val.

PARDUODAMAS Brooklyne mūrinis namas, 4 aukštų, 8 butai, gerame stovyje, gražio. je vietoje prie gero susisieki. mo. Nuomos į mėnesį gauna. ma 187 dol. Pirkęs turės lais. vą butą. Namas skubiai par. duodamas už \$11,000 dol., nes savininkas persikelia kitur gyventi. Tėrautis šeštadi. niais ir sekmadieniais, arba vakarais: A. S. 222 Pennsylv. nia Ave., Brooklyn, N. Y.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **2 1/2%** A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts Interest starts the first of the month on sums from \$25 to \$10,000
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA JUOZAS GINKUS, VEDEJAS TRECIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK. IŠ WWRL, 5000 kcal. 495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y. Telefonas: EVergreen 4-9293

SCHOLES BAKING, Inc. LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA V. LUKAS, vedėjas Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome koge. riausiai. 532 Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802

WINTER GARDEN TAVERN, Inc. **KABARETAS** Baras, Restoranas, Salė VYT. BELECKAS, savininkas Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Pelėdų" orkestrui 1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NAUJAI ATIDARYTAS **JULIUS' RESTAURANT** JULIUS DAUGAUDIS, Savininkas ĮVAIRŲS GERIMAI, PIRMOS RŪSIES MAISTAS 273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y. EVergreen 4-9533.

KVIECIAMI APLANKYTI NAUJAI ATIDARYTĄ **PALANGOS RESTORANĄ** (Restaurant Corp. Palanga) SVIEZIAS MAISTAS, LIETUVIŠKI PATIEKALAI, 337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y. Tel. UL 8-7821

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR Kazys ir Alina Buividai Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gerimai **DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI** Vakaris muzika prie baro. 80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y. (8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

WAGNER THEATER KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA PASAULINĖ KRONIKA JAUKI KINO TEATRO SALĖ Filmos keičiamos penktadieniais visal savaitel 110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y. Patogus privažiavimas: Tel. HE 3-2613 Kasa atidaryta 1 val. kasdien. BMT Subv. — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS 210 East 86th Street Tel.: REgent 4-0257 BUtterfield 8-0561 Nuo vasario 27 iki kovo 5 d. PIRMA KARTĄ AMERIKOJE "LEICHTES BLUT" Su Hans Nielsen — Carola Hohn — Roma Bahn — Werner Futterer Gunther Luders — Erich Fiedler "KOMODIANTEN" Su Kathe Dorsch — Hilde Krahl — Henny Porten — Gustav Diehl Richard Haussler — Ludwig Schmitz **NAUJAUSIA SAVAITES APŽVALGA.**